

Tornator Oyj

Tilinpäätös ja toimintakertomus 1.1 – 31.12.2016

Tornator Oyj
Y-tunnus: 0162807-8
Kotipaikka: Imatra

Tornator Oyj:n toimintakertomus 2016

Liikevaihto ja tulos

Konsernin liikevaihto oli 97,0 miljoonaa euroa (113,6), laskua 14,6 %. Liikevaihdon pienenemistä selittävät vertailuvuonna toteutetut poikkeuksellisen suuret metsämaan myynnit Suomessa ja metsien omistusjärjestelyt Virossa. Liikevaihto sisältää maa-alueiden ja tonttien myyntituottoja 8,3 miljoonaa euroa (30,8). Pääosa liikevaihdosta muodostui puunmyyntituloista 88,1 miljoonaa euroa, 90,9 % (82,1 milj. euroa, 72 %). Puuta luovutettiin ennätyselliset 3,05 milj. m³ (2,65). Liiketoiminnan muut tuotot 3,1 milj. euroa (3,6) sisältävät 0,8 milj. euroa suojelualuekorvauksia (1,2). Loppuosa muista tuotoista on lähinnä maa-alueiden vuokratuottoja ja maa-ainesmyyntiä.

Liikevoittoa käyvin arvoin kertyi 269,8 miljoonaa euroa (56,4) ja tilikauden voitto oli 172,9 miljoonaa euroa (39,1). Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos nosti liikevoittoa +202,6 miljoonaa euroa (-18,1), mutta rahoitusinstrumenttien negatiivinen käyvän arvon muutos laski tulosta -32,5 miljoonaa euroa (+12,4) ennen laskennallisia veroja. Operatiivinen liikevoitto ja nettotulos ilman kertaluonteisia maanmyynnin eriä kasvoivat konsernin kaikissa toimintamaissa Suomessa, Virossa ja Romaniassa.

Tornator Timberland –konserniin kuuluvat emoyhtiön Tornator Oyj:n lisäksi Tornator Eesti Oü (100,0 %) ja Romaniassa SC Tornator SRL (100,0 %) ja Oituz Private Forest District SRL (100,0%).

Tärkeimpiä tunnuslukuja

Konsernin viralliset tunnusluvut on laskettu kansainvälisen (IFRS) ja emoyhtiön tunnusluvut suomalaisen (FAS) kirjanpitostandardin mukaisesti:

	2016	2015	2014
Liikevaihto, milj. euroa			
Konserni	97,0	113,6	90,7
Emo	82,2	77,8	74,9
Liikevoitto, milj. euroa			
Konserni	269,8	56,4	65,0
Emo	64,5	70,1	60,5
Liikevoittoprosentti			
Konserni	278,1 %	49,6 %	71,7 %
Emo	78,4 %	90,1 %	80,8 %
Tilikauden tulos, milj. euroa			
Konserni	172,9	39,1	-27,0
Emo	10,5	49,6	-30,2
Oman pääoman tuotto			
Konserni	32,8 %	8,9 %	-5,9 %
Emo	7,6 %	43,6 %	-28,6 %
Sijoitetun pääoman tuotto			
Konserni	25,9 %	5,8 %	6,7 %
Omavaraisuusaste			
Konserni	43,7 %	38,8 %	36,6 %

Vertailukelpoiset tunnusluvut

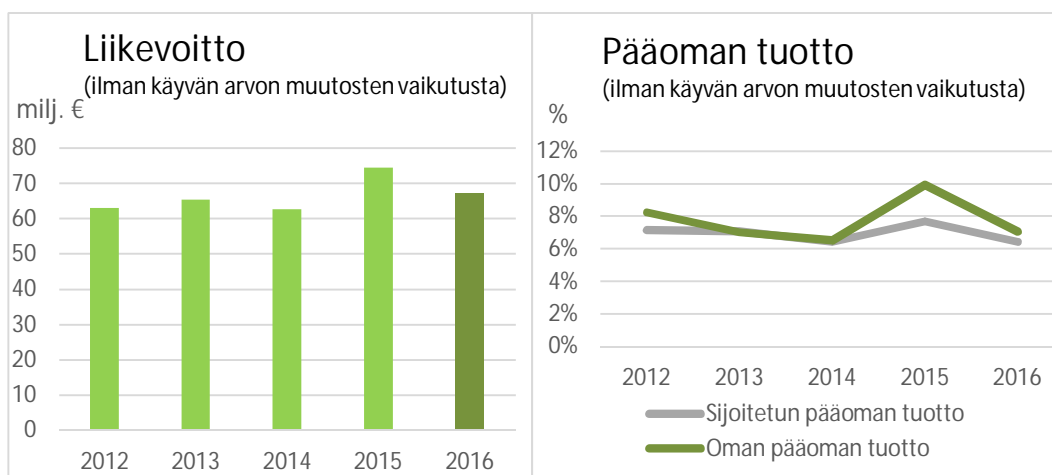
Virallisten, edellä esitettyjen tunnuslukujen lisäksi Tornator –konserneissa käytetään vaihtoehtoisia tunnuslukuja, jotka ovat vertailukelpoisia vuosien välillä ja kuvaavat siten paremmin operatiivisen toiminnan onnistumista. Vertailukelpoiset tunnusluvut on laskettu ilman käyvän arvon muutoksia ja koskevat koko konsernia:

	2016	2015	2014
Liikevaihto, milj. euroa	97,0	113,6	90,7
Liikevoitto, milj. euroa	67,2	74,5	62,6
Liikevoittoprosentti	69,3 %	65,6 %	69,0 %
Tilikauden tulos, milj. euroa	37,3	44,0	29,6
Oman pääoman tuotto	7,1 %	10,0 %	6,5 %
Sijoitetun pääoman tuotto	6,5 %	7,7 %	6,5 %

Vertailukelpoiset tunnusluvut on saatu vähentämällä virallisista IFRS -luvuista laskennalliset muutokset seuraavasti (milj. €):

Liikevoitto, virallinen	269,8
- Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	-202,6
= Liikevoitto, vertailukelpoinen	67,2

Tilikauden tulos, virallinen	172,9
- Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	-202,6
- Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutos	32,5
- Laskennallisten verojen muutos	34,5
= Tilikauden tulos, vertailukelpoinen	37,3

Tuottojen ja pitkäaikaisen varallisuuden jakautuminen maittain

	1.1.-31.12.2016		1.1.-31.12.2015	
Tuotot:	000 euro	%	000 euro	%
Suomi	90 177,5	93,0	98 129,8	86,4
Romania ja Viro	6 818,4	7,0	15 431,0	13,6
Yhteensä	96 995,8	100,0	113 560,8	100,0
Biologiset hyödykkeet:				
Suomi	1 142 689,3	90,9	936 785,0	89,6
Romania ja Viro	114 221,7	9,1	108 637,1	10,4
Yhteensä	1 256 910,9	100,0	1 045 422,1	100,0
Pitkäaikaiset varat:				
Suomi	1 222 752,5	90,2	1 017 554,1	89,0
Romania ja Viro	132 736,0	9,8	126 104,6	11,0
Yhteensä	1 355 488,5	100,0	1 143 658,8	100,0

Olellaiset tapahtumat tilikaudelta

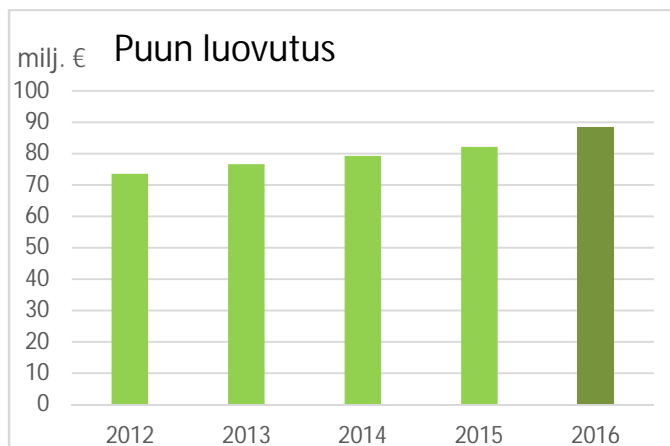
Tornatorin Suomen metsäomaisuuden (puusto) käypä arvo nousi tilikaudella 211 miljoonaa euroa. Käyvän arvon laski ulkopuolinen arvioija, Indufor Oy, tulevaisuuden kassavirtojen pohjalta eli kestävänsä metsänhoidon perusteella ja kasvupotentiaali huomioon ottaen. Tornatorin pitkäjänteinen panostus kestävänsä metsätalouteen ja laadukkaaseen metsänhoitoon näkyy metsien hyvänä kasvuna sekä puuston järeytymisenä. Tämä mahdollisti kestävänsä hakkuusuunnitteen nostamisen. Toinen merkittävä tekijä arvonnousussa oli metsän arvotuksessa käytetyn diskonttokoron lasku. Yhtiö laski nimellistä diskonttokorkoa 0,5%-yksikköä 5,5%:iin verojen jälkeen. Käyvän arvon laskennassa käytetään reaalista diskonttokorkoa, jossa inflaatio-oletuksena on EU:n virallinen pitkän aikavälin tavoitetaso 2,0%. Yleinen korkotaso on laskenut oleellisesti, ja uusi diskonttokorko kuvastaa paremmin yhtiön pääomakustannusta.

Konsernin koko metsäomaisuuden uusi arvo tilinpäätöksessä oli noin 1328 miljoonaa euroa (1115) sisältäen puuston ja maapohjan. Luvuissa on mukana hakkuiden sekä metsähankintojen ja metsämaan myyntien vaikutus.

Taseen toisella puolella yhtiön pitkäaikaisten korkosuojausten käyvät arvot ovat vastaavasti laskeneet markkinakorkojen laskun johdosta. Tästä aiheutui tuloslaskelman rahoituseriin 32,5 miljoonan euron negatiivinen kirjaus (+12,4). Edellä mainituilla käyvän arvon muutoksilla ei ollut kassavirtavaikutuksia.

Ydinliiketoiminnassa eli puun myynnissä ja luovutuksessa Tornator teki uuden ennätyksen kaikissa kolmessa toimintamaassa vuonna 2016. Metsäteollisuuden uudet investoinnit alkoivat jo näkyä puun kysynnässä. Konsernin kokonaisliikevaihto pieneni edellisvuodesta, koska vertailuvuonna toteutettiin Suomessa ja Virossa poikkeuksellisen suuria liikevaihtoa kohottavia metsätalakauppoja.

Tornatorin puun luovutus pääasiakkaalle oli noin 63,0 miljoonaa euroa (59,9) eli noin 71,5% (73,0%) konsernin puun luovutuksen liikevaihdosta. Puunmyynti pääasiakkaalle perustuu pitkäaikaiseen, markkinaehtoiseen raamisopimukseen.

Virossa Tornator jatkoi metsätilojen ostoja, kasvua tuli noin 4 000 hehtaaria ja kokonaispinta-ala tilikauden lopussa oli noin 57 000 hehtaaria. Yhtiö on Viron suurin metsänomistaja valtion jälkeen. Romaniassa Tornatorin metsäpinta-ala (12 000 ha) ei kasvanut, mutta yhtiön panostus vastuullisen liiketoiminnan kehittämiseen yhdistettynä puun hyvään kysyntään ja nouseviin hintoihin paransi yhtiön tuloksia edellisvuodesta. Virossa Tornator sai metsilleen sekä PEFC että FSC® sertifikaatit, joten nyt sekä Suomen että Viron metsät ovat kaksosertifioituja. Myös Romaniassa yhtiön metsät auditoitiin tilikauden aikana, ja ne saivat FSC® sertifikaatin tammikuussa 2017. Sertifiointien ansiosta Tornator voi vastata entistä paremmin asiakastarpeisiin ja varmistaa puun hyvää kysyntää myös tulevaisuudessa.

Suomi FSC-C123368
Viro FSC-C132610
Romania FSC-C132426

Kilpailukyvyn kehittämistä jatkettiin edellisvuonna aloitetun tuottavuusohjelman puitteissa. Ohjelman tavoitteena on tuottavuuden parantaminen viidellä miljoonalla eurolla 2018 loppuun mennessä. Vuonna 2016 tehdyillä toimenpiteillä ohjelma eteni suunnitellusti.

Tornatorin omavaraisuusaste nousi 44 %:iin (39 %) ja likviditeetti säilyi vahvana läpi vuoden. Yhtiötä velvoittavat lainakovenantit täyttyivät turvallisilla marginaaleilla.

Tornator Oyj:n varsinaisessa yhtiökokouksessa 8.3.2016 päätettiin jakaa osinkoa hallituksen esityksen mukaisesti 30 miljoonaa euroa.

Tornator Oyj:n uutena toimitusjohtajana aloitti 1.1.2016 MMM, eMBA Sixten Sunabacka. Yhtiön pitkäaikainen toimitusjohtaja Arto Huurinainen siirtyi eläkkeelle helmikuun lopussa 2016.

Riskienhallinta

Tornatorin riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa yhtiön pitkän aikavälin kannattava toiminta ja luoda mahdollisuuksia hallittuun riskinottoon valitulla strategialla. Lähtökohtana on yhtiön kaikkien merkittävien riskien systemaattinen kartoitus ja analysointi.

Tornatorin riskit on jaettu kolmeen pääluokkaan: strategiset riskit, operatiiviset riskit ja rahoitusriskit.

Seuraavassa on kuvattu esimerkkejä kustakin pääluokasta:

Strategiset riskit

Puun kysynnän vaihtelu on luonnollisesti riski metsäyhtiölle. Riskin hallitsemiseksi Tornator on laajentanut metsäomistustaan kolmeen maahan ja myös asiakaskunta on laajentunut merkittävästi yhtiön alkuvuosista. Yhtiö on varmistanut puun hyvää kysyntää myös sertifioimalla kaikki metsänsä. Metsäteollisuuden uusien investointien myötä puun kysyntä on kasvussa kaikissa yhtiön toimintamaissa.

Puun hinnan vaihtelu on yksi merkittävä riskitekijä Tornatorin tuloksen kannalta. Puun hinnan laskiessa Tornatorilla on tarvittaessa mahdollisuus hetkellisesti lisätä joko hakkuu-oikeuksien myyntimäärää ja/tai tonttien sekä metsäpalstojen myyntiä. Tavoitteena on kuitenkin noudattaa kestävää hakkuusuunnitetta ja näin pyrkiä optimoimaan vuotuisia kassavirtoja pitkällä aikavälillä. Hintavaihtelut ovat viime vuosina pienentyneet merkittävästi Suomessa.

Puuraaka-aineen määrän ja laadun riskiä hallitaan pitkän aikavälin metsävarojen käytön suunnittelulla ja hakkuiden suuntaamisella metsien rakenteen ja ikäluokkajakauman mukaisesti. Suunnittelun tueksi Tornator hankkii säännöllisin väliajoin puolueettoman tutkimuksen yhtiön metsien rakenteesta ja laatii siihen perustuvan pitkän aikavälin hakkuusuunnitteen (>30 vuotta). Luonnonvarakeskuksen tuorein metsien inventointi ja sen pohjalta laadittu hakkuulaskelma on vuodelta 2016.

Nykyisten sertifiointikriteerien muutokset voivat vaikuttaa metsien käyttömahdollisuuksia heikentävästi ja aiheuttaa Tornatorille tulonmenetyksiä, ellei menetyksien täysimääräisestä korvaamisesta ole sovittu. Suomen FSC®:n kansallisten kriteerien määrittelytyö on alkanut. Tornator osallistuu tiiviisti tähän prosessiin.

Tornator seuraa vallitsevaa taloussuhdannetta suunnitellessaan tonttimyyntiä. Suhdanteen heikentyminen saattaa vähentää lomarakennuspaikkojen kysyntää ja aiheuttaa väliaikaista tuottojen laskua. Näin on jo tapahtunutkin, ja maanjalostusinvestoinnit on siksi sopeutettu tonttimyynnin volyymin mukaan. Kertomusvuonna tonttien kysyntä elpyi hieman edellisvuodesta.

Tuulivoiman hankekehitykseen käytettävien investointien riskiä hallitaan tekemällä riittävän tarkat esiselvitykset ennen hankkeiden käynnistämistä, valitsemalla kumppaneiksi merkittäviä alan toimijoita, hajauttamalla hankkeet alueellisesti eri puolille Suomea, sekä viemällä hankesuunnittelu läpi huolellisesti. Tornator ei osallistu tuulivoiman rakentamiseen eikä tuotannon omistamiseen, vaan myy osuutensa hankkeista ennen rakentamista ja jää maapohjan osalta vuokranantajaksi.

Metsävarojen hyödyntämisessä ympäristöön kohdistuvia riskejä Tornator hallitsee ympäristölainsäädäntöä ja sertifiointikriteerejä noudattamalla. Riskit otetaan huomioon henkilöstön kouluttamisessa ja perehdyttämisessä sekä minimoidaan toiminnan hyvällä suunnittelulla ja toteuttamisen korkealla tasolla.

Riskinä voidaan pitää myös merkittäviä uusia lakisäädöksiä tai muita toimintaa rajoittavia tekijöitä. Riskien hallinnassa merkittävässä roolissa on yhteistyö viranomaisten ja erilaisten järjestöjen kanssa sekä esimerkiksi maakuntakaavoitukseen osallistuminen. Tornator noudattaa avointa tiedotuspolitiikkaa, jossa korostuvat toiminnan kestävyys ja yhteiskuntavastuun toteuttaminen.

Ammattitaitoisen henkilöstön saaminen ja sitouttaminen on riski myös metsätaloudessa. Tornator on varautunut metsureiden eläköitymiseen sopimalla uusia yrittäjäsopimuksia ja lisäämällä koneellista työtä. Toimihenkilöiden osalta on tehty ennakoivaa rekrytointia, jotta eläköityvät ehtivät siirtää tietotaitonsa eteenpäin. Riskiä hallitaan myös aktiivisella henkilöstöpolitiikalla.

Tornatorin tavoitteena on jatkaa toiminnan laajentamista Suomen rajojen ulkopuolella maissa, joissa kasvumahdollisuudet todetaan kannattaviksi. Maantieteellinen laajentuminen on sekä positiivinen riskienhallintamenetelmä että riski. Laajenemisen riskejä hallitaan valitsemalla asiantuntevia kumppaneita ja luotettavia asiakkaita sekä tasapainottamalla pitkä- ja lyhytaikaisia puunmyyntisopimuksia. Tornator pyrkii sitomaan taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun kiinteäksi osaksi liiketoimintaansa. Yhtiön toimintaa ohjaavat kaikissa maissa yhteiset vastuullisen liiketoiminnan periaatteet (Code of Conduct).

Operatiiviset riskit

Tornator hallitsee sisäisiä liiketoimintariskejä hallituksen ja toimivan johdon hyväksymillä prosesseilla, jotka on tarkastettu myös ulkoisten tilintarkastajien toimesta. Laajentuminen ulkomaille hajauttaa riskejä omaisuuden ja toiminnan osalta. Luonnon katastrofit muodostavat riskin metsäomaisuudelle. Tornatorin osalta omistuksen koko ja toisaalta maantieteellinen laajuus toimivat luontaisena riskienhallintakeinona. Lisäksi yhtiöllä on Suomessa metsävakuutus, joka on mitoitettu kattamaan erittäin suuren katastrofin tuhoja. Ulkomailta Tornator ei ole katsonut kannattavaksi vakuuttaa omistamiaan metsiä, sillä kohdemaissa ei ole tällä hetkellä toimivia metsävakuutusmarkkinoita. Uutena riskinä voidaan pitää kyber-hyökkäyksen uhkaa eli yhtiön tietojärjestelmiin kohdistuvia riskejä. Tähän on varauduttu hyödyntämällä kehittyntä suojausteknologiaa ja huolehtimalla käyttäjien ohjeistuksesta ja koulutuksesta.

Rahoitusriskit

Merkittävä lainapääoman osuus yhtiön taseessa muodostaa riskin, jonka hallintaan Tornator on erityisesti panostanut. Hyvät ja toimivat kanavat pääomamarkkinoille mahdollistavat lainojen onnistuneen uudelleenrahoituksen tulevaisuudessa. Yhtiö on hajauttanut varainhankintaan liittyviä riskejä laskemalla liikkeeseen seitsemän vuoden joukkovelkakirjalainan viiden vuoden pankkilainan lisäksi. Markkinakoron muutoksiin yhtiö on varautunut johdannaisopimuksilla. Korkosuojaus pienentää lainojen korkoriskiä ja samalla vähentää metsän käyvän arvon laskennassa käytetyn diskonttokoron vaihtelua, ja näin yhtiön arvon kehitys on ennustettavampaa. Likviditeetin hallinta perustuu ennakkomaksuihin ja ajanta-

saiseen kassasuunnitteluun. Yhtiöllä on myös yritystodistusohjelma, jolla optimoidaan rahavarojen tarvetta. Käteisvarat on sijoitettu pankkitalletuksiin sekä lyhyen aikavälin likvideihin ja korkean luottoluokituksen korkorahastoihin.

Asiakasriskiä Tornator hallitsee myyntisopimuksiin perustuvilla ennakkomaksuilla.

Tilikauden jälkeiset olennaiset tapahtumat

Yhtiön metsäomaisuus Romaniassa sai FSC® -sertifikaatin tammikuussa 2017.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yhtiö arvioi velanhoitokykynsä säilyvän vakaana vuonna 2017.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Toiminnan tehostamiseksi ja osaamisen syventämiseksi yhtiössä siirryttiin maantieteellisestä tiimiorganisaatiosta prosessiorganisaatioon. Samalla tiivistettiin myös yhteistyötä asiakkaiden kanssa.

Yhtiö panosti myös vahvasti metsien puustotietojen saatavuuden ja laadun parantamiseen. Lisäksi jatkettiin korjuun ja luonnonhoidon laadun sekä yhtiön tietojärjestelmien kehittämistä.

Henkilöstö ja palkat

Keskimääräinen henkilöstömäärä pysyi lähes ennallaan. Normaalin palkkauksen lisäksi yhtiöllä on käytössä tulostavoitteisiin perustuva palkitsemisjärjestelmä. Tulospalkkioita maksettiin vuodelta 2016 keskimäärin 6,3 % peruspalkoista (6,2 %).

Konsernissa on töissä noin 200 henkilöä. Yhtiön metsät työllistävät ihmisiä, pääosin haja-asutusseuduilla, suoraan erilaisissa metsätöissä arviolta noin 900 henkilötyövuoden verran.

	2016	2015	2014
Keskimääräinen henkilöstö tilikaudella, kpl	200	213	217
Tilikauden palkat ja palkkiot, milj. €	8,4	8,6	9,4

Ympäristö

Yhtiöllä on ympäristöohjelma, jonka tavoitteet ja toteutuma tarkistetaan yhtiössä vuosittain. Puitteet yhtiön ympäristöasioiden hallinnalle tuovat metsä- ja ympäristölainsäädäntö sekä PEFC ja FSC® sertifiointijärjestelmät. Ulkopuolinen arvioija auditoi sertifiointikriteerien noudattamista vuosittain

Yhtiö noudattaa metsätaloustoiminnassaan Metsätalouden Kehittämiskeskus Tapion julkaisemia Hyvän metsänhoidon suosituksia.

Yhtiön organisaatio, johto ja tilintarkastajat

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 8.3.2016 valittiin hallituksen varsinaisiksi jäseniksi ja heidän henkilökohtaisiksi varajäsenikseen seuraavat henkilöt seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka:

Varsinainen jäsen	Varajäsen
Mikko Koivusalo	Risto Autio
Jari Puhakka	Jukka Reijonen
Erkko Ryytänen	Jari Pussinen
Jari Suominen	Jari Suvanto
Matti Rusanen	Timo Kärkkäinen

Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Mikko Koivusalo ja varapuheenjohtajana Matti Rusanen. Samat henkilöt ovat toimineet myös hallituksen alaisen palkitsemiskomitean jäseninä. Yhtiön ja osakkaan välisiä sopimuksia valvovan Oversight Committeeen puheenjohtajana on toiminut Matti Rusanen.

Toimitusjohtajana on toiminut Sixten Sunabacka. Hänen sijaisensa on talous- ja hallintojohtaja Henrik Nieminen.

Johtoryhmän muodostivat toimitusjohtaja Sixten Sunabacka, talous- ja hallintojohtaja Henrik Nieminen, liiketoimintajohtaja Ari Karhapää ja maankäyttöjohtaja Antero Luhtio.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 8.3.2016 valittiin tilintarkastajaksi Deloitte & Touche Oy ja päävastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT Jukka Vattulainen.

Osakkeiden määrä

Emoyhtiön osakepääoma 51.836.213,00 euroa jakautuu 5.000.000 kappaleeseen osakkeita, ja kaikilla osakkeilla on samanlaiset oikeudet.

Tilikauden tuloksen käsittely

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 36.927.046,74 euroa sisältäen tilikauden tuloksen 10.492.350,29 euroa.

Tornator Oyj:n hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkona jaetaan 5,20 euroa/osake eli 26.000.000,00 euroa. Jakamatta jäävä osuus jätetään yhtiön omaan pääomaan. Osingonmaksupäiväksi ehdotetaan 23.3.2017 ja täsmäytyspäiväksi 17.3.2017.

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2016

Stora Enso Oyj	41,0 %
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	16,9 %
OP Vakuutus- ja eläkeyhteisöt	14,4 %
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	13,1 %
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Etera	6,3 %
Muut osakkeenomistajat	8,3 %
Yhteensä	100,0 %

Osakkeiden äänimäärä

Yhtiöjärjestyksen mukaisesti osakkeenomistaja voi äänestää yhtiökokouksessa enintään kahdellakymmenellä (20) prosentilla yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, mukaan lukien osakkeenomistajan kanssa samaan konserniin kuuluvien kaikkien yritysten ja niiden eläkesäätiöiden ja -kassojen äänivalta.

Finanssivalvonnan edellyttämä selvitys yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on esitetty erillisenä kertomuksena yhtiön verkkosivuilla www.tornator.fi/Sijoittajat

Sisältö

A.	Toimintakertomus ja konsernitilinpäätös.....	1
1	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	15
	Yleisiä tietoja	15
2	Yhteenvedo merkittävimmistä laadintaperiaatteista	15
	Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen	16
3	Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	16
	Tytäryritykset	16
	Osakkuusyritykset	17
	Segmenttiraportointi.....	17
	Ulkomaan rahan määräisten erien muuntaminen	17
	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	18
	Aineettomat hyödykkeet.....	18
	Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvon alentuminen.....	18
	Biologiset hyödykkeet	19
	Vuokrasopimukset	19
	Vaihto-omaisuus	19
	Myyntisaamiset.....	20
	Rahoitusvarat ja rahoitusvelat.....	20
	Rahoitusvelat.....	21
	Vieraan pääoman kulut.....	21
	Rahoitusvarojen arvonalentuminen	21
	Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta.....	21
	Rahavarat.....	22
	Osakepääoma	22
	Osingot.....	22
	Tuloverot	22
	Työsuhde-etuudet.....	23
	Eläkevastuut.....	23
	Ostovelat	23
	Tuloutus	23
	Liikevoitto	24
	Korot ja osingot.....	24
4	Rahoitusriskien hallinta.....	26
5	Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät	29
6	Toimintasegmentit	29
7	Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	30
8	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	31
9	Biologiset hyödykkeet	32
10	Johdannaiset	32
11	Vaihto-omaisuus.....	34
12	Myyntisaamiset ja muut saamiset	34
13	Myytavissä olevat rahoitusvarat	35
14	Rahavarat.....	35
15	Osakepääoma ja ylikurssirahasto	36
16	Laskennalliset verosaamiset ja –velat	37
17	Rahoitusvelat.....	38
18	Eläkeluovut	39
19	Ostovelat ja muut velat	42
20	Liikevaihdon jakautuminen.....	43
21	Liiketoiminnan muut tuotot	43
22	Materiaalit ja palvelut	43
23	Henkilöstökulut	43

TORNATOR OYJ
Konsernitilinpäätös 31.12.2016

24	Poistot ja arvonalentumiset.....	43
25	Liiketoiminnan muut kulut	44
26	Rahoitustuotot ja -kulut	44
27	Tuloverot	44
28	Osingot.....	45
29	Lähipiiritapahtumat	45
30	Tilintarkastajan palkkiot.....	46
31	Tytär- ja osakkuusyhtiöt 31.12.2016.....	46
32	Ehdolliset varat ja velat sekä annetut sitoumukset.....	46
33	Muut omasta puolesta annetut vakuudet.....	47
34	Oikeudenkäynnit.....	47
35	Rahoitusvarojen ja velkojen luokittelu.....	47
36	Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista varoista ja veloista	49
37	Tilinpäätöspäivän jälkeiset olennaiset tapahtumat.....	50

B. Emoyhtiön tilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma

1 000 euro	Liite	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liikevaihto	6,20	96 995,8	113 560,8
Liiketoiminnan muut tuotot	21	3 124,2	3 586,7
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	11	-3 405,5	-13 774,1
Materiaalit ja palvelut	22	-12 421,3	-11 615,4
Henkilöstökulut	23	-8 439,3	-8 603,5
Poistot ja arvonalentumiset	24	-3 075,4	-2 836,9
Liiketoiminnan muut kulut	25	-5 133,5	-5 170,8
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	31	-400,0	-625,0
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakkuut	9	202 562,1	-18 101,8
Liikevoitto		269 807,1	56 419,9
Rahoitustuotot	26	158,9	123,9
Rahoituskulut	26	-20 749,9	-20 722,4
Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutos	10	-32 527,2	12 414,6
Rahoituskulut (netto)		-53 118,2	-8 183,9
Voitto/tappio ennen veroja		216 688,9	48 236,0
Tuloverot	27	-9 331,0	-9 880,8
Laskennallisten verojen muutos	16	-34 475,4	778,3
Tilikauden tulos		172 882,5	39 133,5
Jakautuminen: Emoyhtiön omistajille		172 882,5	39 133,5

Konsernin laaja tuloslaskelma

Tilikauden tulos		172 882,5	39 133,5
Kauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen:			
<i>Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteiseksi</i>			
Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät		-34,4	60
<i>Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi</i>			
Muuntoero	15,27	-139,2	-386,8
Myytavissä olevat rahoitusvarat	13,27	3,6	26,0
Rahavirtojen suojaukset	10,27	5 095,4	4 489,9
Kauden laaja tulos yhteensä		177 807,9	43 322,7
Jakautuminen: Emoyhtiön omistajille		177 807,9	43 322,7

Liitetiedot sivuilla 15 – 50 ovat olennainen osa tilinpäätöstä

Konsernin tase

1 000 euro	Liite	31.12.2016	31.12.2015
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	7	2 602,9	3 274,7
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	8	86 857,5	85 854,8
Biologiset hyödykkeet	9	1 256 910,9	1 045 422,1
Johdannaiset	10	8 920,6	8 885,6
Osuudet osakkuusyhtiöissä	31	103,8	128,8
Muut sijoitukset	13	92,8	92,8
Pitkäaikaiset varat yhteensä		1 355 488,5	1 143 658,8
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	11	2 331,1	3 296,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset	12	5 560,6	4 892,3
Myytävikissä olevat rahoitusvarat	13	7 564,1	8 057,0
Rahavarat	14	10 150,9	20 869,6
Lyhytaikaiset varat yhteensä		25 606,7	37 115,6
Varat yhteensä		1 381 095,2	1 180 774,4
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	15	50 000,0	50 000,0
Muu oma pääoma		551 146,5	403 338,7
Oma pääoma yhteensä		601 146,5	453 338,7
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	16	132 149,8	96 408,3
Rahoitusvelat	17	462 734,9	466 787,9
Johdannaiset	10	116 422,1	86 169,6
Eläkevastuuvelka	18	295,0	251,0
Pitkäaikaiset velat yhteensä		711 601,8	649 616,8
Lyhytaikaiset velat			
Rahoitusvelat	17	51 470,3	51 467,0
Ostovelat ja muut velat	19	16 876,5	22 346,1
Johdannaiset	10	0,0	4 005,7
Lyhytaikaiset velat yhteensä		68 346,9	77 818,9
Velat yhteensä		779 948,7	727 435,7
Oma pääoma ja velat yhteensä		1 381 095,2	1 180 774,4

Liitetiedot sivuilla 15 – 50 ovat olennainen osa tilinpäätöstä

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 euro		Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muunto- ero	Käyvän arvon rahasto	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2015	Liite 15	50 000,0	29 995,2	-6 960,4	-9 957,3	367 938,5	431 016,0
Laaja tulos							
Tilikauden tulos						39 133,5	39 133,5
Muut laajan tuloksen erät (verojen jälkeen)							
Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	18				60,0		60,0
Muuntoero	15, 27			-386,8			-386,8
Myytavissä olevat rahoitusvarat	13, 27				26,0		26,0
Rahavirtojen suojaukset	10, 27				4 489,9		4 489,9
Kauden laaja tulos		50 000,0	29 995,2	-7 347,2	-5 381,4	407 072,0	474 338,7
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako	28					-21 000,0	-21 000,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä						-21 000,0	-21 000,0
Oma pääoma 31.12.2015		50 000,0	29 995,2	-7 347,2	-5 381,4	386 072,0	453 338,7
Oma pääoma 1.1.2016	15	50 000,0	29 995,2	-7 347,2	-5 381,4	386 072,0	453 338,7
Laaja tulos							
Tilikauden tulos						172 882,5	172 882,5
Muut laajan tuloksen erät (verojen jälkeen)							
Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	18				-34,4		-34,4
Muuntoero	15, 27			-139,2			-139,2
Myytavissä olevat rahoitusvarat	13, 27				3,6		3,6
Rahavirtojen suojaukset	10, 27				5 095,4		5 095,4
Kauden laaja tulos		50 000,0	29 995,2	-7 486,4	-316,7	558 954,5	631 146,5
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako	28					-30 000,0	-30 000,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä						-30 000,0	-30 000,0
Oma pääoma 31.12.2016		50 000,0	29 995,2	-7 486,4	-316,7	528 954,5	601 146,5

Liitetiedot sivuilla 15 – 50 ovat olennainen osa tilinpäätöstä

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 euro	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liiketoiminnan rahavirta		
Myynnistä saadut maksut	82 829,7	81 064,4
Aineellisten hyödykkeiden luovutustulot	8 344,1	30 844,3
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	3 421,9	3 502,9
Maksut liiketoiminnan kuluista	-25 414,6	-25 628,1
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	69 181,1	89 783,5
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-20 147,2	-20 824,2
Saadut korot liiketoiminnasta	159,6	138,1
Maksetut välittömät verot	-10 528,9	-6 804,0
Liiketoiminnan rahavirta	38 664,5	62 293,4
Investointien rahavirta		
Investoinnit biologisiin hyödykkeisiin	-11 222,0	-28 303,7
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin, metsämaapohja	-1 387,0	-3 498,2
Investoinnit muihin aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-2 312,4	-3 428,8
Investoinnit osakkuusyhtiöihin ja muihin sijoituksiin	-375,0	-849,2
Luovutustulot myytävissä olevien rahoitusvarojen myynnistä	497,4	1 606,4
Investointien rahavirta	-14 799,0	-34 473,5
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-4 570,4	-4 749,4
Lyhytaikaisten lainojen nostot	0,0	57 000,0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	0,0	-67 053,9
Maksetut osingot	-30 000,0	-21 000,0
Rahoituksen rahavirta	-34 570,4	-35 803,4
Rahavarojen muutos	-10 704,8	-7 983,5
Rahavarat kauden alussa	20 869,6	28 857,6
Valuuttakurssimuutosten vaikutus rahavaroihin	-13,9	-4,5
Rahavarat kauden lopussa	10 150,9	20 869,6

Liitetiedot sivuilla 15 – 50 ovat olennainen osa tilinpäätöstä

1 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Yleisiä tietoja

Tornator Oyj on suomalainen osakeyhtiö (y-tunnus: 0162807-8), joka toimii Suomen valtion lainsäädännön alaisena. Konsernin kotipaikka on Imatra ja sen pääkonttorin osoite on Napinkuja 3 C, 55100 Imatra. Kopio konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Tornator Oyj:n verkkosivulta: www.tornator.fi

Tornator Oyj on yksi Suomen suurimmista metsänomistajista. Konserni tarjoaa myös metsänhoitopalveluja, myy maa-alueita virkistyskäyttöön sekä ostaa metsätiloja. Vuoden 2016 lopussa Konsernin omistuksessa oli noin 640,000 hehtaarin metsäomaisuus (2015: 640,000).

Tornator Oyj:n päämarkkina-alue on Suomi, mutta Konsernilla on metsäomaisuutta myös Romaniassa ja Virossa.

Tornator Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 6.2.2017 tämän tilinpäätöksen julkaistavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan yhtiökokouksella on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tai muuttaa vielä tilinpäätöstä.

2 Yhteenveto merkittävimmistä laadintaperiaatteista

Konsernia koskevan taloudellisen informaation laadinnassa noudatetut merkittävimmät laadintaperiaatteet on selostettu alla ja liitetiedossa 3. Näitä laskentaperiaatteita on sovellettu kaikkina esitettyinä vuosina.

Laatimisperusta

Konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2016 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta myytävissä olevia sijoituksia, käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, biologisia hyödykkeitä sekä johdannaissopimuksia ja suojauskohteita käyvän arvon suojauksessa, jotka on arvostettu käypään arvoon. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ellei toisin ole mainittu. Yhtiön toimintavaluutta on euro.

Konsernitilinpäätöksen laatiminen IFRS -standardien mukaisesti edellyttää tiettyjen arvioiden ja oletusten käyttämistä. Näiden oletusten ja arvioiden käyttäminen vaikuttaa tilinpäätöksessä tilinpäätöspäivänä raportoituihin varoihin ja velkoihin, ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen liitetiedoissa sekä tilikaudelta raportoituihin tuottoihin ja kuluihin. Nämä arviot perustuvat johdon parhaaseen tietoon tapahtumista ja siten lopulliset toteutuvat tulokset voivat erota tehdyistä arvioista. Osa-alueet, jotka ovat edellyttäneet suuremman harkinnan käyttöä ja osa-alueet, joissa harkinnalla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty liitetiedossa 5.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

Konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen samoja laadintaperiaatteita kuin vuonna 2015 lukuun ottamatta seuraavia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Näiden uusien tai uudistettujen standardien ja tulkintojen käyttöönottolla ei ole ollut merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen, mutta niillä voi olla vaikutusta tulevien liiketoimien ja tapahtumien tilinpäätöskäsittelyyn tai esittämiseen.

- IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen* muutos *Liitetietoihin liittyvä aloite (Disclosure Initiative)*.
- IFRS 11 *Yhteisjärjestelyt* muutos *Yhteisen toiminnon osuuden hankinnan kirjanpidollinen käsittely*.
- IFRS 10 *Konsernitilinpäätös*, IFRS 12 *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä* ja IAS 28 *Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin* muutos *Yhdistelemisen poikkeuksen soveltaminen*.
- IAS 16 *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet* ja IAS 38 *Aineettomat oikeudet* muutos *Selvennys hyväksyttäviin poistomenetelmiin*.
- IAS 16 *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet* ja IAS 41 *Maatalous* muutos *Tuottavat hyödykkeet*.
- IAS 19 *Työsuhde-etuudet* muutos *Etuuspohjaiset työsuhde-etuudet: Työntekijöiden suorittamat maksut*.
- *IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2010-2012 (Annual Improvements to IFRS 2010 – 2012)*.
- *IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2012-2014 (Annual Improvements to IFRS 2012 – 2014)*.

3 Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tytäryritykset

Konsernitilinpäätökseen sisällytetään yritykset, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Luovutettu vastike ja hankitun yhteisön yksilöitävissä olevat varat ja vastattaviksi otetut velat on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja, on kirjattu kuluksi. Määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankitun yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvästä arvosta, kirjataan liikearvoksi. Jos hankintameno on pienempi kuin hankitun tytäryrityksen nettovarallisuus, erotus merkitään suoraan omaan tuloslaskelmaan.

Tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä päivästä alkaen, jolloin määräysvalta siirtyy konsernille ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta. Tytäryritysten tilinpäätösten laadintaperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin laadintaperiaatteita. Koska tytäryritysten hankinnat eivät ole täyttäneet liiketoiminnan määritelmää, niitä on käsitelty omaisuuserien hankintoina.

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Tornator Oyj:n ja sen 100%:sti omistamien tytäryhtiöiden SC Tornator SRL, Oituz Private Forest District SRL ja Tornator Eesti Oü taloudellisen informaation.

Osakkuusyrietykset

Osakkuusyrietykset ovat yrietyksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun konserni omistaa yli 20 % yrietyksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa.

Osakkuusyrietykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrietyksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrietysten velvoitteiden täyttämiseen. Osakkuusyrietyssijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Realisoitumattomat voitot ja tappiot konsernin ja osakkuusyrietysten välillä on eliminoitu konsernin omistusosuuden mukaisesti. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida, jos liiketapahtuma antaa viitteitä luovutetun omaisuuserän arvon alentumisesta. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyrietysten tilikauden tuloksista esitetään ennen liikevoittoa. Vastaavasti konsernin osuus osakkuusyrietysten muihin laajan tuloksen eriin kirjatusta muutoksista kirjataan konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Konsernin osakkuusyrietyksillä ei ole ollut tällaisia eria tilikausilla 2015-2016.

Segmenttiraportointi

Toimintasegmentit määritetään ja raportoidaan tavalla, joka on yhdenmukainen ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa. Konsernin sisäisen raportoinnin perusteella sillä on yksi toimintasegmentti ja näin ollen erillisiä segmenttiliitetietoja ei esitetä.

Ulkomaan rahan määräisten erien muuntaminen

(a) Toimintavaluutta ja esittämisvaluutta

Konserniyrietysten tilinpäätöksiin sisältyvät erät arvostetaan sen taloudellisen ympäristön valuutassa, jossa kyseinen yrietyys pääasiallisesti toimii ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös esitetään Euro-valuutassa, joka on yhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

(b) Liiketapahtumat ja saldot

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muutetaan toimintavaluutan määräisiksi liiketapahtumien toteutumispäivien kursseihin tai, jos erät on arvostettu uudelleen, arvostuspäivän kursseihin. Kurssivoitot ja -tappiot, jotka syntyvät liiketapahtumiin liittyvistä maksuista ja ulkomaanrahan määräisten varojen ja velkojen muuttamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin, merkitään tuloslaskelmaan, paitsi milloin on kysymys ehdot täyttävistä rahavirran tai nettosijoituksen suojauksista, jolloin ne kirjataan omaan pääomaan.

Lainoihin ja rahavaroihin liittyvät kurssivoitot ja -tappiot esitetään tuloslaskelman erissä "rahoitustuotot tai -kulut". Kaikki muut kurssivoitot ja -tappiot esitetään tuloslaskelman erässä "muut liiketoiminnan tappiot (-)/voitot – netto".

Ulkomaanrahan määräisten, myytävissä oleviksi luokiteltujen monetaaristen arvopapereiden käyvän arvon muutokset jaotellaan arvopaperin jaksotetun hankintamenon muutoksista johtuviin kurssieroihin ja muihin kirjanpitoarvon muutoksiin. Jaksotetun hankintamenon muutoksiin liittyvät kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti, ja muut kirjanpitoarvon muutokset kirjataan omaan pääomaan.

Kurssierot ei-monetaarisista varoista ja veloista, kuten käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista osakkeista, merkitään tuloslaskelmaan osana käyvän arvon muutoksesta johtuvaa voittoa tai tappiota. Kurssierot myytävissä oleviksi luokiteltavista ei-monetaarisista osakkeista kirjataan omaan pääomaan myytävissä olevien sijoitusten rahastoon.

(c) Konserniyhtiöt

Konsernin esittämismuutosta poikkeavaa toimintavaluutaa käyttävien konserniyhtiöiden (joista mi-
kään ei toimi hyperinflaatiomaassa) tuloslaskelmat ja taseet muunnetaan esittämismuutuksen määräisiksi
seuraavasti:

- a) kunkin esitettävän taseen varat ja velat muunnetaan kyseisen tilinpäätöspäivän kurssiin;
- b) kunkin tuloslaskelman tuotto- ja kuluerät muunnetaan kauden keskikursseihin (tai liiketoimien
toteutumispäivien kursseihin, jos keskikurssia käyttämällä ei päästä kohtuullisen lähelle samaa
tulosta); ja
- c) kaikki tästä syntyvät kurssierot kirjataan oman pääoman muuntoeroihin.

Ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoitusten muuntamisesta ja tällaisten nettosijoitusten suo-
jaukseksi määritetyistä lainoista ja muista valuuttainstrumenteista syntyvät kurssierot kirjataan omaan
pääomaan muuntoeroihin konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Kun ulkomaisesta yksiköstä luovutaan
osaksi tai kun se myydään, omaan pääomaan kirjatut kurssierot merkitään tuloslaskelmaan osana
myyntivoittoa tai -tappiota.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alku-
peräiseen hankintamenuun. Hankintamenu sisältää hankinnasta välittömästi aiheutuvat kustannukset.
Myöhemmin syntyneet menot sisällytetään hyödykkeen kirjanpitoarvoon tai kirjataan erillisenä hyödyk-
keenä vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu
konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintamenu on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja yllä-
pitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti sille kaudelle, kun ne ovat toteutuneet. Hyödykkeiden jäännösar-
vot ja taloudelliset pitoajat tarkistetaan vähintään vuosittain tilinpäätöspäivänä.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot seuraavien arvioitujen taloudellisten vaikutusaikojen kuluessa:

Rakennukset	7-20 vuotta
Koneet ja kalusto	3-5 vuotta
Maa-alueet	ei poistoja
Tiet ja ojat	10 vuotta

Aineettomat hyödykkeet

Konsernin aineettomat hyödykkeet ovat ATK-ohjelmia. ATK-ohjelmistot arvostetaan hankintamenuun
vähennettynä kirjatulla poistoilla ja arvonalentumisilla. Ne poistetaan arvioidun taloudellisen vaikutus-
ajan kuluessa 5-10 vuoden aikana.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvon alentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on
alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva raha-
määrä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riip-
pumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoitta-
maton taloudellinen vaikutusaika sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Arvonalentumistar-
vetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on
pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla
menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai ra-

havirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Omaisuuserästä kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista.

Biologiset hyödykkeet

Biologiset hyödykkeet, kuten konsernin osalta kasvava puusto, kirjataan taseeseen markkina-arvoonsa. Konsernin metsät on kirjattu käypään arvoon vähennettynä arvioidulla myyntiin liittyvillä menoilla, mikä perustuu siihen oletukseen, että näiden hyödykkeiden käypä arvo on luotettavasti määritettävissä. Konsernin metsäomaisuuden arvo perustuu diskontattujen kassavirtojen malliin. Biologisten hyödykkeiden käypä arvo lasketaan jatkuvien toimintojen tulevaisuuden kassavirtojen pohjalta eli kestävänsä metsänhoidon perusteella ja kasvupotentiaali huomioon ottaen. Konserni arvioi metsän kiertoajan pituudeksi Suomessa 70, Virossa 80 ja Romaniassa 120 vuotta, ja näitä käytetään kassavirtojen perusteena. Ennustettuun puun kasvuun perustuvan pitkän aikavälin hakkuusuunnitelman mukaiset vuosittaiset hakkuut kerrotaan vastaavalle ajalle ulkoisen arvioijan laatimalla ennusteella puulaji- ja hakkuutapakohtaisista hinnoista. Pitkän aikavälin hakkuusuunnitelma perustuu Luonnonvarakeskuksen tekemään metsien inventointiin, joka päivitetään säännöllisin väliajoin. Puun hintojen kehitys ulkoisen arvioijan antaman ennustejakson (10v) jälkeen oletetaan olevan +/-0. Biologisten hyödykkeiden käypä arvo mitataan tuottavan metsäalueen yhden kasvukauden hakkuiden nykyarvona ottaen huomioon ympäristörajoitukset ja muut varaukset.

Arvostuksessa käytetty diskonttokorko on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC, weighted average cost of capital) avulla, jolloin pääoman tuottovaade perustuu capital asset pricing –mallin käyttöön. Konserni tarkistaa diskonttokorkoaan ennalta laaditun laskentapohjan avulla, mutta muutos diskonttokorkoon tehdään vain, jos yksittäisessä korkokomponentissa tapahtuu oleellinen, pitkäaikaiseksi luokiteltava muutos. Fyysisesti maaperässä kiinni oleva biologinen hyödyke arvostetaan erillään maa-alueesta. Hankittaessa biologisia hyödykkeitä, ne arvostetaan hankintamenoon, joka vastaa käypää arvoa.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottaja

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Konserni vuokralle antaja

Muilla kuin rahoitusleasingsopimuksilla vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Yhtiön vuokralle antamat omaisuuserät ovat maa-alueita ja niistä ei tehdä poistoja. Vuokratuotot kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään painotetun keskihinnan menetelmällä. Hankintameno sisältää välittömät ostokulut

TORNATOR OYJ
Konsernitilinpäätös 31.12.2016

arvonlisäveroilla vähennettynä. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty myynnistä aiheutuvat menot.

Vaihto-omaisuus sisältää myytäväksi tarkoitettua puuraaka-ainetta sekä taimet ja siemenet. Lisäksi konserni siirtää vaihto-omaisuuteen myytävät maa-alueet.

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset kirjataan alun perin käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin jaksotettuun hankintamenuon käyttäen efektiivisen korkokannan menetelmää ja vähennettynä mahdollisella arvonalentumisella. Arvonalentumistappio kirjataan siinä vaiheessa, kun yhtiöllä on objektiivista näyttöä mahdollisesta arvonalentumisesta. Arvonalentumistappion määrä on saamisten kirjanpitoarvon ja niistä kerrytettävissä olevan rahamäärän erotus ja se vastaa odotettavissa olevien rahavirtojen nykyarvoa.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat pidetään kaupankäyntitarkoituksessa. Rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan tähän ryhmään, jos se on hankittu pääasiassa lähitulevaisuudessa tapahtuvaa myyntiä varten. Myös johdannaiset ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä, ellei niitä ole määritetty suojauksiksi. Tähän ryhmään kuuluvat omaisuserät ovat lyhytaikaisia varoja, paitsi jos ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua raportointikauden päättymispäivästä. Ryhmän erät ovat arvostettu käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintamenu. Ne sisältyvät taseessa myyntisaamiset ja muut saamiset -ryhmään luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti määrätty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitettu pitämään alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Myytävissä olevat rahoitusvarat voivat koostua osakkeista ja korollisista sijoituksista. Ne arvostetaan käypään arvoon, tai milloin käypä arvo ei ole määritettävissä luotettavasti, hankintahintaan. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset merkitään käyvän arvon rahastoon omaan pääomaan verovaikutus huomioon ottaen. Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio.

Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin käyvän arvon suojaussuhteessa olevat rahoitusvelat arvostetaan huomioimalla suojauskohteen käyvän arvon muutos ja muut rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin.

Vieraan pääoman kulut

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Mikäli osakesijoitusten käypä arvo on alittanut hankintamenu merkittävässä määrin ja konsernin määrittelemän ajanjakson ajan, tämä on osoitus myytävissä olevan osakkeen arvonalentumisesta. Jos arvonalentumisesta on näyttöä, käyvän arvon rahastoon kertynyt tappio siirretään tuloslaskelmaan. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen oman pääoman ehtoisten sijoitusten arvonalentumistappiota ei peruuteta tuloslaskelman kautta, kun taas korkoinstrumentteihin kohdistunut arvonalentumistappion myöhempi peruuntuminen kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konserni kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys tai maksujen laiminlyönti ovat näyttöjä myyntisaamisen arvonalentumisesta. Tuloslaskelmaan kirjattavan arvonalentumistappion suuruus määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä tilikaudella, ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, kirjattu tappio perutaan tulosvaikutteisesti.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä, kun konsernista tulee sopimusosapuoli ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määräämällä tavalla. Niiden johdannaissopimusten, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja jotka ovat tehokkaita suojausinstrumentteja, arvonmuutokset esitetään yhteneväisesti suojatun erän kanssa tuloslaskelmassa. Kun johdannaissopimuksia solmitaan, konserni käsittelee ne, ennakoitun erittäin todennäköisen liiketoimen rahavirran suojauksina, käyvän arvon suojauksina tai johdannaissopimuksina, jotka eivät täytä suojauslaskennan kriteerejä.

Konserni dokumentoi suojauslaskentaa aloittaessaan suojattavan kohteen ja suojausinstrumenttien välisen suhteen sekä konsernin riskienhallintatavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian. Konserni dokumentoi ja arvioi, suojausta aloitettaessa ja vähintään jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, suojaussuhteiden tehokkuuden tarkastelemalla suojaavan instrumentin kykyä kumota suojattavan erän käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset.

Käyvän arvon suojauksen ehdot täyttävien johdannaissuoritusinstrumenttien käyvän arvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti oikaisemaan tuloslaskelman korko- ja rahoituskuluja. Vastaavasti tuloslaskelmaan kirjataan myös suojauskohteen käyvän arvon muutos.

Rahavirran suojauksen ehdot täyttävien johdannaissuoritusinstrumenttien tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan suoraan omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon sisältyvään suojausrahastoon.

TORNATOR OYJ

Konsernitilinpäätös 31.12.2016

Omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jolla suojattu erä merkitään tuloslaskelmaan. Konsernin soveltaessa rahavirran suojausta vaihtuvakorkoisten lainojen korkoriskiltä suojaamiseen, suojaussuhteen tehoton osuus merkitään tuloslaskelman korkokuluja oikaisemaan.

Kun rahavirran suojaukseksi hankittu suojausinstrumentti erääntyy tai se myydään tai kun suojauslaskennan kriteerit eivät enää täyty, suojausinstrumentista kertynyt voitto tai tappio jää omaan pääomaan siihen asti, kunnes ennakoitu korkovirta toteutuu. Kuitenkin, jos ennakoidun suojatun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Suojauslaskennassa olevien johdannaisten käyvät arvot on esitetty taseen pitkäaikaisissa varoissa tai veloissa, mikäli suojattavan erän maturiteetti on yli 12 kuukautta, muutoin ne sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin tai velkoihin.

Rahavarat

Rahavarat kirjataan taseeseen käypään arvoon. Rahavirtalaskelmassa rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, rahasta pankkitileillä sekä vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista.

Osakepääoma

Osakepääoma muodostuu yksinomaan kantaosakkeista. Uusien osakkeiden liikkeeseenlaskusta välittömästi aiheutuvat verolla vähennetyt kustannukset kirjataan omaan pääomaan pienentämään liikkeeseen laskusta saatua vastiketta.

Osingot

Osingonjakovelka konsernin osakkeenomistajille kirjataan kaudelle, jolla yhtiökokous on osingon hyväksynyt.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin liittyvä verovaikutus kirjataan vastaavasti osaksi omaa pääomaa laajan tuloslaskelman avulla. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaisetaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä verokantaa, josta on tilinpäätöspäivään mennessä säädetty tai jonka hyväksytystä määrästä on ilmoitettu. Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, kun kyseessä on alun perin kirjanpitoon merkittävä omaisuuserä tai velka eikä kyseessä ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä tällaisen omaisuus- tai velkaerän kirjaaminen vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutumisaikana. Tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei kirjata laskennallista veroa siltä osin, kuin ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja kun laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvollisilta, kun saaminen ja velka on tarkoitus realisoida nettomääräisesti.

Työsuhde-etuudet

Eläkevastuut

Konsernin eläkejärjestelyt on pääasiassa luokiteltu maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjainen eläkejärjestelyssä konserni maksaa kiinteitä maksuja järjestelyyn. Yrityksellä ei ole laillista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksuihin, mikäli maksujen saajataholla ei ole riittävästi varoja maksaa työntekijöiden nykyisiltä tai aikaisemmilta kausilta ansaitsemia eläke-etuuksia. Maksupohjaisessa järjestelyihin maksetut suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee.

Konsernin etuuspoijaisten eläkejärjestelyjen veloitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen käyttäen ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaattikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa tai valtion velkasitoumusten korkoa. Joukkovelkakirjalainojen ja velkasitoumusten maturiteetti vastaa olennaisilta osin laskettavan eläkevastuun maturiteettia. Taseeseen kirjattavan eläkevelvoitteen nykyarvosta vähennetään eläkejärjestelyyn kuuluvat varat tilinpäätöspäivän käypään arvoon arvostettuina. Taseeseen merkitään etuuspoijaisten eläkejärjestelyn nettovelka (tai –omaisuuserä).

Kauden työsuoritukseen perustuva meno (eläkemeno) ja etuuspoijaisten järjestelyn nettovelan nettokorko kirjataan tulosvaikutteisesti ja esitetään työsuhde-etuuksista aiheutuissa kuluissa Henkilöstökulujen ryhmässä. Etuuspoijaisten nettovelan (tai –omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä aiheutuvat erät (mm. vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot sekä järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto) kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä tilikaudella, jona ne syntyvät.

Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan kuluksi tulosvaikutteisesti aikaisempina seuraavista ajankohdista: joko kun järjestelyn muuttaminen tai supistaminen tapahtuu tai kun konserni kirjaa tähän liittyvät uudelleenjärjestelymenot tai työsuhteen päättämiseen liittyvät edut.

Ostovelat

Ostovelat on alun perin arvostettu käypään arvoon ja tämän jälkeen arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä.

Tuloutus

Konsernin liikevaihto muodostuu hakkuuoikeuksien, tonttien ja metsäpalstojen sekä metsänhoitopalveluiden myynnistä. Kirjattavan tuoton määrä muodostuu myydystä tavarasta tai palvelusta saadun tai saatavan vastikkeen käyvän arvon perusteella vähennettynä arvonlisäveroilla sekä paljous- ja muilla alennuksilla.

Hakkuuoikeuksien myynti:

Myydystä hakkuuoikeudesta kirjautuu liikevaihtoa, kun hakkuuoikeuden perusteella tehdyn hakkuun mittaustodistus on allekirjoitettu eli asiakas on kaatanut puut ostamaltaan hakkuuoikeusalueelta.

Tonttien ja metsäpalstojen myynti:

Tuotot tonttien ja metsäpalstojen myynnistä kirjataan, kun konserni on peruuttamattomasti myynyt asiakkaalle nämä oikeudet, saatavien perintä on luotettavasti varmistettu ja myyjälle ei jää merkittäviä oikeuksien tai palstojen omistukseen liittyviä riskejä ja etuja eikä liikkeenjohdollista roolia tai tosiasiallista määräysvaltaa myyntiin omaisuuseriin.

Muut palvelut:

Palveluiden myynti kirjataan tuotoksi sille tilikaudelle, jolla palvelu suoritetaan.

Liikevoitto

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään materiaalit ja palvelut valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla oikaistuina, vähennetään henkilöstökulut, poistot ja arvonalentumiset sekä liiketoiminnan muut kulut ja biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutoksesta ja hakkuista aiheutuvat tuotot tai kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella. Kurssierot ja johdannaisten käypien arvojen muutokset sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä; muuten ne on kirjattu rahoituseriin.

Korot ja osingot

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Myöhemmin sovellettavat uudet tai uudistetut standardit

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, joita konserni ei ole vielä soveltanut. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

- IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* (voimaan EU:ssa 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 9 on useammasta osiosta koostunut projekti, jolla korvataan nykyinen IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* -standardi. IFRS 9 luokittelua ja arvostamista koskevan osuuden mukaan rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen riippuu yrityksen liiketoimintamallista ja sopimukseen perustuvien rahavirtojen ominaispiirteistä. Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostamista koskevat säännöt perustuvat pitkälti nykyisiin IAS 39 vaatimuksiin. IFRS 9 yleisen suojauslaskentamallin myötä tilinpäätösraportointi heijastaa selkeämmin yhtiön riskienhallinnan käytäntöjä, koska suojauslaskennan soveltamismahdollisuuksia laajennetaan. Lisäksi, tehokkuustestaus on uudistettu ja korvattu ”taloudellisen yhteyden” -periaatteella. IFRS 9 rahoitusvarojen arvonalentumismalli perustuu ennakoituihin luottotappioihin aiemman IAS 39 todettujen luottotappioiden sijaan. Enää ei ole tarvetta odottaa luottotapahtuman syntymistä luottotappioiden kirjaamiseksi. Sen sijaan, yhtiöt kirjaavat aina ennakoitua luottotappiota ja näissä tapahtuneet muutokset jokaisena tilinpäätöspäivänä alkuperäisen kirjaamisen jälkeen luottoriskissä tapahtuneen muutoksen seurauksena. Standardi lisää myös useita uusia liitetietovaatimuksia yhtiön riskien hallinnasta.

Konsernin tekemän analyysin mukaan uuden standardin vaikutukset Tornator –konsernissa jäävät vähäisiksi. Rahoitusvarat tullaan arvostamaan ja luokittelemaan seuraavasti: myynti- ja muut saamiset sekä rahat ja pankkisaamiset jaksotettuun hankintamenuun, korkorahastosijoitukset käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta ja suojauslaskennan ulkopuoliset johdannaiset käypään arvoon tuloslaskelman kautta. Suojauslaskentaan ei odoteta tulevan muutoksia standardimuutoksen myötä. Mahdolliset muutokset suojauslaskentaan perustuvat konsernin olemassa olevaan suojauspolitiikkaan. Tornator –konsernissa rahoitusvaroihin ei kohdistu merkittäviä luottotappioita. Odotetut luottotappiot tullaan laskemaan ja kirjaamaan uuden standardin vaatimusten mukaisesti. Laskentatapaa tullaan tarkentamaan vuoden 2017 aikana, mutta kokonaisuutena sillä ei tule olemaan merkittävää vaikutusta luottotappiovarauksen suuruuteen.

Tornator –konserni tulee soveltamaan IFRS 9 –standardia 1.1.2018 alkaen.

- IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista* (voimaan EU:ssa 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 15 määrittelee yhden tulouttamismallin, jota yhteisön tulee soveltaa kaikkien asiakassopimusten tulouttamiseen. Asiakas on taho, joka on solminut yhtiön kanssa sopimuksen saadakseen yhteisön normaalin toiminnan tuottamia tavaroita tai palveluja vastiketta vastaan. Standardin peruseriaatteena on, että yhteisön on kirjattava myyntituotot siten, että ne kuvaavat luvattujen tavaroiden tai palvelujen luovuttamista asiakkaalle, ja sellaisena rahamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon yhteisö odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palveluja vastaan. Standardi sisältää huomattavan määrän liitetietovaatimuksia. IFRS 15 korvaa nykyiset tulouttamista käsittelevät standardit IAS 18 *Tuotot* ja IAS 11 *Pitkäaikaishankkeet* sekä niihin liittyvät tulkinnat. Konserni on aloittamassa standardin mahdollisten vaikutusten arvioinnin.

Konsernin tekemän analyysin perusteella tulouttamiseen ei ole tulossa merkittäviä muutoksia uuden standardin myötä. Konsernin myyntituotot asiakassopimuksista koostuvat pääasiassa puun myynnistä ja maan myynnistä, eikä niihin liity pitemmällä aikavälillä tuloutettavaa palvelukomponenttia, merkittäviä rahoitusjärjestelyjä, hankintakustannuksia tai kanta-asiakasohjelmia. Myyntituottojen kirjaaminen perustuu myös uuden standardin mukaan puun luovutuksen osalta luovutushetkeen ja maakauppojen osalta maakaupan teko hetkeen. Konsernin tarjoama metsänhoitopalvelu sisältää sekä tuotteita että palveluja koskevia sopimusvelvoitteita. Metsäpalvelumyynti on kuitenkin niin pieni osuus konsernin kokonaisymyynnistä, että sitä koskevien tuloutuskäytäntöjen mahdollisilla muutoksilla ei ole olennaista merkitystä konsernin myyntituottojen määrään uuden IFRS 15 standardin alla. Liiketoiminnan muiden tuottojen kirjaamiseen uudella standardilla ei ole vaikutusta.

IFRS 15 edellyttää nykyistä laajempia liitetietoja myyntituotoista asiakassopimuksista ja niitä tullaan laajentamaan standardin vaatimusten mukaisesti.

Koska uuden standardin käyttöönotolla ei tule olemaan merkittävää vaikutusta Tornator –konsernin lukuihin, niin vastaavasti myöskään käytettävällä soveltamistavalla ei tule olemaan merkittävää vaikutusta konsernin lukuihin. Alustavan suunnitelman mukaan Tornator konserni tulee soveltamaan modifioitua tapaa standardin käyttöönotossa 1.1.2018 alkavalla tilikaudella. Lopullinen päätös tehdään tilikauden 2017 aikana.

- IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista* selvennyksiä (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla) julkaistiin huhtikuussa 2016. Selvennykset antavat lisäohjeistusta (a) sopimusvelvoitteiden tunnistamiseen, (b) päämies – agenttisuhteen arvioimiseen, ja (c) lisensoimisen soveltamiseen. Selvennyksillä ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta konserniin. Konserni tarkastelee selvennyksiä IFRS 15 –standardin käyttöönoton yhteydessä. Standardin selvennyksiä ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IFRS 16 *Vuokrasopimukset* (voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla) julkaistiin tammikuussa 2016. Standardi määrittelee vuokrasopimukseen liittyvät kirjaamis-, arvostamis-, esittämis- ja liitetietovaatimukset. Standardin mukaan kaikki vuokralle ottajien vuokrasopimukset käsitellään samalla tavalla niin, että vuokralle ottaja kirjaa taseeseen omaisuuserät ja velat kaikista vuokrasopimuksista, ellei vuokrauskausi ole 12 kuukautta tai sitä lyhyempi, tai vuokrakohteen arvo ole matala. Vuokralle antajat luokittelevat vuokrasopimukset edelleen rahoitusleasing- tai muiksi vuokrasopimuksiksi. IFRS 16:n mukainen vuokralle antajan vuokrasopimusten tilinpäätöskäsittely on olennaisilta osin muuttumaton nykyisiin standardeihin verrattuna. Uuden standardin käyttöönotto tulee vaikuttamaan siihen, miten vuokrasopimukset esitetään konsernin tilinpäätöksessä. Konserni tulee arvioimaan standardin mahdollisia vaikutuksia vuoden 2017 aikana. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

- IFRIC 22 *Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat ja ennakkomaksut* (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla) julkaistiin joulukuussa 2016. Tulkinta vahvistaa sen, että ”tapahtumapäivä” on päivä, jolloin yhtiö maksaa tai saa ennakkoon suorituksen ulkomaan valuutassa. Konserni tulee arvioimaan tulkinnan mahdollisia vaikutuksia vuoden 2017 aikana. Tulkintaa ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- Millään muulla jo julkaistulla, mutta ei vielä voimassa olevalla uudella standardilla, standardin muutoksella tai IFRIC –tulkinnalla ei odoteta olevan vaikutusta konsernin raportointiin.

4 Rahoitusriskien hallinta

Riskienhallinnan periaatteet ja prosessi

Konserni altistuu toiminnassaan useille rahoitusriskeille, mukaan lukien markkinakorkojen ja valuuttakurssien muutosten vaikutukset. Konsernin riskienhallinnan keskeinen periaate on rahoitusmarkkinoiden ennakoimattomuus ja pyrkimys minimoida mahdolliset haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen. Riskienhallinnan toteuttaa rahoitusjohto hallituksen hyväksymien yleisten periaatteiden mukaisesti.

Konsernin rahoituskäytäntö ohjaa konsernin kaikkia rahoitustapahtumia. Käytäntö ja sen mahdolliset tulevat muutokset sekä lisäykset tulevat voimaan, kun hallitus on ne hyväksynyt. Kaikkien rahoitusinstrumenttien käyttöä koskevien toimintaohjeiden on oltava yhdenmukaisia yleisen rahoituskäytännön kanssa. Konsernin rahoituspalvelujen riskienhallintakäytäntö sisältää yksityiskohtaisempia ohjeita, jotka astuvat voimaan konsernin rahoitustoiminnan johtajan allekirjoituksella. Tärkeimmät rahoitusmarkkinariskit on selostettu alla.

Valuuttakurssiriski

Konserni toimii myös euroalueen ulkopuolella ja on siten altistunut valuuttapositioneista aiheutuville riskeille, jotka syntyvät, kun eri valuutoissa olevat investoinnit muunnetaan emoyrityksen toimintavaluuttaan. Valuuttakurssiriskit syntyvät kaupallisista transaktioista, taseen monetaarisista eristä ja nettoinvestoinneista ulkomaisiin tytäryrityksiin.

Konsernilla on ulkomaisia nettoinvestointeja ja se on siten altistunut riskeille, jotka syntyvät, kun ulkomaan valuutassa olevat investoinnit muunnetaan emoyrityksen toimintavaluuttaan. Tällä hetkellä konserni ei suojaudu valuuttakurssiriskiltä. Herkkyysanalyysi on esitetty liitetiedossa 15.

Korkoriski

Konsernin korkoriski aiheutuu pääasiassa pitkäaikaisista lainoista. Konsernilla on nimellisarvoltaan 456 miljoonaa euroa pitkäaikaista lainaa, josta 250 miljoonaa euroa on joukkovelkakirjalainaa, 141 miljoonaa euroa pankkilainaa ja 65 miljoonaa euroa debentuurilainaa. Pankkilainan seuraavan vuoden lyhenysosuus on 4,5 miljoonaa euroa. Lisäksi konserni on laskenut liikkeeseen lyhytaikaisia yritystodistuksia, joiden nimellisarvo on 47 miljoonaa euroa.

Konserni on suojautunut korkoriskiltä solmimalla ei-spekulatiivisia koronvaihtosopimuksia sekä korko-optiosopimuksia korkean luottoluokituksen omaavien rahoituslaitosten kanssa. Kaikki konsernin johdannaisopimukset on tehty emoyhtiön kautta. Korkosuojausstrategian hyväksyy Konsernin hallitus ja sen toteuttaa Konsernin rahoitusjohto.

TORNATOR OYJ
Konsernitilinpäätös 31.12.2016

Konsernin lyhyet rahamarkkinasijoitukset altistavat sen rahavirran korkoriskille, mutta niiden vaikutus ei ole merkittävä kokonaisuudessaan. Konsernin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista. Konserni on pääasiallisesti altistunut korkoriskille muuttuvien korkojen osalta ja sen katsotaan liittyvän lähinnä lainasalkkuun. Riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti Konsernin tulee suojata markkinakoron vaihtelulta vähintään 50 % lainakannasta. Tilinpäätöspäivänä 80 % luotoista oli muutettu kiinteäkorkoiseksi koronvaihtosopimuksilla. Nostettujen lainojen keskimääräinen maturiteetti tilinpäätöshetkellä oli 2,7 vuotta. Konserni voi ottaa lainaa joko kiinteäkorkoisena tai vaihtuvakorkoisena ja käyttää koronvaihtosopimuksia tai tavallisia korko-optioita päästäkseen rahoitusperiaatteidensa mukaiseen tavoitteeseen.

Konserni on varautunut tulevaisuudessa tapahtuviin lainojen uudelleen rahoitukseen ja niiden korkoriskin suojaamiseen solmimalla rahoituslaitosten kanssa 164 miljoonan euron arvosta koronvaihtosopimuksia, jotka alkavat tammikuussa 2017 ja joiden maturiteetti on 30 vuotta. Näissä sopimuksissa Tornator tulee maksamaan kiinteää noin 3,0 % korkoa ja vastaanottaa 1kk euribor-korkoa. Lisäksi Konsernilla on olemassa olevia, vuonna 2031 erääntyviä koronvaihtosopimuksia 174 miljoonan nimellisarvosta. Näissä sopimuksissa Tornator maksaa kiinteää noin 2,1 % korkoa ja vastaanottaa 1kk euribor-korkoa.

Lainojen ja korkojohdannaisten perusteella konserni maksoi nettokorkona keskimäärin noin 3,9 %:n (3,9 %) kiinteää korkoa.

1 000 euro	2016	2015
Tulosvaikutteisesti kirjatut voitot (+) ja tappiot (-)		
korkojohdannaisten käyvän arvon muutoksesta	-32 547,0	11 419,8

Korkokäyrän muutos +/- 1 prosenttiyksikköä vaikuttaisi kaikkien yhtiön taseessa 31.12. olevien korkojohdannaisten käypään arvoon noin +64 / -81 miljoonaa euroa, joka jakautuu tuloslaskelmaan ja omaan pääomaan alla olevan taulukon mukaisesti:

1 000 euro	+1 %	-1 %
Tuloslaskelmaan	64 127	-81 453
Omaan pääomaan	0	0
Yhteensä	64 127	-81 453

Laskennallinen vero huomioiden:

Tuloslaskelmaan	51 301	-65 162
Omaan pääomaan	0	0
Yhteensä	51 301	-65 162

Maksuvalmiusriski

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Konsernin rahoituksen toimintaohjeissa määritellään maksuvalmiusvarannon tavoitemäärä sekä käteiselle että muille likvideille varoille. Edelleen toimintaohjeissa on määritelty, että likvidi sijoitus on EU-alueen pankkeihin ja luottoluokituksen omaaviin yhtiöihin sijoittava lyhyen koron rahasto, josta varat ovat lunastettavissa 24 tunnin sisällä. Rahoituksen saatavuus ja joustavuus on taattu pitkäaikaisen puukauppasopimuksen ehdoilla koskien puukauppojen ja ennakkomaksujen ajoituksia vuoden aikana.

TORNATOR OYJ
Konsernitilinpäätös 31.12.2016

Seuraavassa taulukossa esitellään maturiteettianalyysi. Negatiivinen luku tarkoittaa sisään tulevaa rahaa. Muiden kuin johdannaisten osalta luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät koronmaksut sekä pääoman lyhennykset ja takaisinmaksut. Johdannaisten osalta on esitetty tasearvon jakautuminen johdannaisten maturiteetin perusteella.

Lyhytaikaisiin rahoitusvelkoihin sisältyy emoyhtiön liikkeeseen laskemia yritystodistuksia 47 miljoonan euron nimellisarvosta (2015: 47 miljoonaa euroa). Lyhytaikaiset rahoitusvelat tullaan uusimaan aina niiden erääntyessä, eli niillä ei tule olemaan vaikutusta konsernin lyhytaikaisiin kassavirtoihin.

31.12.2016							
Milj. euro	Liite	Tase-arvo	Rahavirta	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	3-5 vuotta	yli 5 vuotta
Rahoitusvelat	17	514,2	543,9	64,1	17,1	462,8	0,0
Ostovelat ja muut velat	19	16,9	16,9	16,9			
Johdannaisinstrumentit							
Korkojohdannaiset	10	107,5	107,5	3,9	3,9	12,5	87,2

31.12.2015							
Milj. euro	Liite	Tase-arvo	Rahavirta	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	3-5 vuotta	yli 5 vuotta
Rahoitusvelat	17	518,3	561,0	64,1	17,1	479,9	0,0
Ostovelat ja muut velat	19	22,3	22,3	22,3			
Johdannaisinstrumentit							
Korkojohdannaiset	10	81,3	81,3	5,1	3,0	7,8	65,3

Luottoriski

Konsernin toimintatapa määrittelee asiakkaiden, sijoitustransaktioiden ja johdannaissopimusten vasta puolten luottokelpoisuusvaatimukset sekä sijoitusperiaatteet. Luottoriskin hallinta ja luotonvalvonta on keskitetty konsernin rahoitusjohdolle. Luottoa myönnetään vain niille asiakkaille, joilla on moitteettomat luottotiedot. Yksittäisiin merkittäviin liiketoimiin konserni pyytää aina vastapuolelta riittävän vakuuden. Konserni solmii johdannaissopimuksia ja tekee sijoitustransaktioita vain sellaisten vastapuolten kanssa, joiden luottoluokitus on vähintään A.

Saamisten osalta konsernilla ei ole olennaista luottoriskikeskittymää, sillä saamiset muodostuvat useista eristä. Tilikauden aikana konsernilla ei ole ollut tulosvaikutteisesti kirjattuja luottotappioita.

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan (oma vs. vieras pääoma) pyrkimyksenä on tukea liiketoimintaa, varmistaa normaali toimintaedellytykset ja kasvattaa omistaja-arvoa tavoitteena paras mahdollinen tuotto. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset.

Konsernin nettovelkaantumisasteet olivat seuraavat:

Milj. euro	2016	2015
Korolliset velat	514,2	518,3
Korolliset saamiset	7,6	8,1
Rahavarat	10,2	20,9
Nettovelat	496,5	489,3
Oma pääoma yhteensä	601,1	453,3
Nettovelkaantumisaste (gearing)	82,6 %	107,9 %

Yhtiö on noudattanut lainoissaan olevia ehtoja.

5 Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Olennaisin erä, jossa edellytetään johdon harkintaa, liittyy metsän arvostuksessa käytettäviin oletuksiin, kuten puun hintaan, diskonttokorkoon ja kasvukauteen. Puun hintojen kehitys ulkoisen arvioijan antaman ennustejakson (10v) jälkeen oletetaan olevan +/-0. Konsernin biologisten hyödykkeiden (ilman maapohjaa) arvo tilinpäätöshetkellä oli 1 256,9 miljoonaa euroa (1 045,4 miljoonaa euroa). Arvon muutoksessa huomioidaan mahdollisten tilikauden aikana hankittujen tai luovutettujen metsämaiden vaikutus.

Emoyhtiön Suomen metsien arvostuksessa käyttämä diskonttokorko verojen jälkeen oli 3,50 % (2015: 4,0 %). Yleisen korkotason laskettua oleellisesti uusi diskonttokorko kuvastaa paremmin yhtiön pääomakustannusta. Diskonttokorko sisältää oman ja vieraan pääoman korkokomponentit sekä huomioi inflaation (oletus: 2,0 %) vaikutuksen. Diskonttokoron laskennassa 35%:n painoarvo on oman pääoman korkokomponentilla, ja siinä käytetään riskittömänä korkona 50 vuoden euroswap -koron 5 vuoden liukuva keskiarvoa 2,0 % (2015: 10 vuoden liukuva keskiarvo: 3,35 %). Ulkoisen arvioijan laskeman oman pääoman riskipreemion (2,50% v. 2015 ja 2016) osalta sovelletaan vaihteluväliä +/- 50 korkopistettä eli preemiota muutetaan vain, jos se muuttuu yli mainitun vaihteluvälin. Diskonttokoron laskennassa 65%:n painoarvo on yhtiön strategian mukaisen tavoiterahoitusrakenteen perusteella vieraan pääoman korkokomponentilla, joka vastaa pitkäaikaisten lainojen korkosuojattua korkoa (arvioitu 5,00% yli ajan).

Puun hintaennuste ja riskitön korko päivitetään vuosittain. Diskonttokoron muutos +/-1 % -yksikköä muuttaa metsäomaisuuden arvostusta -200 / +280 miljoonaa euroa (Suomi, 70v kassavirrat). Puun hintaennusteen muutos +/- 10% muuttaa metsäomaisuuden arvostusta +/- 150 miljoonaa euroa.

Metsien arvostuksen periaatteet on esitetty biologisia hyödykkeitä koskevassa laadintaperiaatteessa ja arvostus päättyneellä tilikaudella on esitetty liitetiedossa 9.

6 Toimintasegmentit

Konsernin ydintoimintaa on puun tuottaminen ja hakkuuoikeuksien myynti suunniteltuihin leimikoihin. Leimikot sisältävät normaaleja hakkuutapoja sekä puutavaramateriaaleja. Konsernin liiketoimintaa johdetaan ja seurataan yhtenä kokonaisuutena ja näin ollen konsernilla on vain yksi toimintasegmentti. Näin ollen segmenttitietoja ei esitetä, sillä ne toistaisivat tuloslaskelmassa ja taseessa esitettyjä lukuja.

Tuloslaskelmassa raportoitujen lukujen lisäksi ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle raportoidaan myös liikevoitto ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutoksia ja hakkuita, joka oli 67 245 tuhatta euroa vuonna 2016 (74 522 tuhatta euroa vuonna 2015).

Hakkuuoikeuksien myynti muodosti 90,9 % liikevaihdosta (72,3 % vuonna 2015).

Seuraavissa taulukoissa on esitetty tuottojen ja pitkäaikaisten varojen maantieteellinen jakautuminen. Liikevaihto kohdistetaan maihin metsän maantieteellisen sijainnin perusteella.

	1.1.-31.12.2016		1.1.-31.12.2015	
Myyntituotot:	1 000 euro	%	1 000 euro	%
Suomi	90 177,5	93,0	98 129,8	86,4
Romania ja Viro	6 818,4	7,0	15 431,0	13,6
Yhteensä	96 995,8	100,0	113 560,8	100,0
Biologiset hyödykkeet:				
Suomi	1 142 689,3	90,9	936 785,0	89,6
Romania ja Viro	114 221,7	9,1	108 637,1	10,4
Yhteensä	1 256 910,9	100,0	1 045 422,1	100,0
Pitkäaikaiset varat:				
Suomi	1 222 752,5	90,2	1 017 554,1	89,0
Romania ja Viro	132 736,0	9,8	126 104,6	11,0
Yhteensä	1 355 488,5	100,0	1 143 658,8	100,0

Yllä esitetyt pitkäaikaiset varat sisältävät kaikki muut konsernin pitkäaikaiset varat kuin rahoitusinstrumentit, laskennalliset verosaamiset ja työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin liittyvät varat.

7 Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet

31.12.2016			
1 000 euro	ATK-ohjelmat	Muut aineettomat oikeudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	6 877,7	269,1	7 146,8
Muuntoero	-0,4	0,0	-0,4
Lisäykset	385,9	55,6	441,5
Vähennykset	0,0	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.2016	7 263,1	324,7	7 587,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset			
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	-3 872,0	0,0	-3 872,0
Poistot ja arvonalentumiset	-1 112,9	0,0	-1 112,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016	-4 984,9	0,0	-4 984,9
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	2 278,2	324,7	2 602,9
Kirjanpitoarvo 1.1.2016	3 005,6	269,1	3 274,7

TORNATOR OYJ
Konsernitilinpäätös 31.12.2016

31.12.2015

1 000 euro	ATK- ohjelmat	Muut aineettomat oikeudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	6 379,9	106,9	6 486,8
Muuntoero	0,6	0,0	0,6
Lisäykset	497,1	162,2	659,4
Vähennykset	0,0	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.2015	6 877,7	269,1	7 146,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset			
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	-2 825,4	0,0	-2 825,4
Poistot ja arvonalentumiset	-1 046,6	0,0	-1 046,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	-3 872,0	0,0	-3 872,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	3 005,6	269,1	3 274,7
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	3 554,5	106,9	3 661,4

8 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

31.12.2016

1 000 euro	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Tiet ja ojat	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	69 948,0	877,5	1 970,3	25 454,0	3 189,9	101 439,7
Muuntoero	-13,5	-1,3	0,1	-3,0	-2,6	-20,3
Lisäykset	1 387,0	97,7	129,2	1 752,0	1 768,8	5 134,6
Vähennykset	-270,2	0,0	-2,2	0,0	-1 876,7	-2 149,2
Hankintameno 31.12.2016	71 051,3	973,8	2 097,3	27 203,0	3 079,4	104 404,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset						
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	0,0	-283,4	-1 521,3	-13 780,1	0,0	-15 584,9
Poistot ja arvonalentumiset	0,0	-45,6	-190,9	-1 726,0	0,0	-1 962,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016	0,0	-329,0	-1 712,2	-15 506,1	0,0	-17 547,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	71 051,3	644,8	385,1	11 696,9	3 079,4	86 857,5
Kirjanpitoarvo 1.1.2016	69 948,0	594,1	449,0	11 673,8	3 189,9	85 854,8

31.12.2015

1 000 euro	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Tiet ja ojat	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	67 955,0	452,9	1 772,8	22 929,8	3 596,7	96 707,3
Muuntoero	-36,8	-1,1	-0,3	-7,1	-10,5	-55,7
Lisäykset	3 498,2	425,7	197,8	2 531,2	2 467,3	9 120,2
Vähennykset	-1 468,4	0,0	0,0	0,0	-2 863,6	-4 332,0
Hankintameno 31.12.2015	69 948,0	877,5	1 970,3	25 454,0	3 189,9	101 439,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset						
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	0,0	-262,5	-1 329,0	-12 203,1	0,0	-13 794,6
Poistot ja arvonalentumiset	0,0	-20,9	-192,3	-1 577,0		-1 790,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	0,0	-283,4	-1 521,3	-13 780,1	0,0	-15 584,9
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	69 948,0	594,1	449,0	11 673,8	3 189,9	85 854,8
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	67 955,0	190,4	443,7	10 726,7	3 596,7	82 912,6

9 Biologiset hyödykkeet

1 000 euro	31.12.2016	31.12.2015
Biologiset hyödykkeet kauden alussa	1 045 422,1	1 047 399,3
Hakkuut	-5 638,7	-3 686,4
Arvostusmuutos	208 200,8	-14 415,4
Muutos tuloslaskelmassa	202 562,1	-18 101,8
Lisäykset	11 222,0	28 303,7
Vähennykset	-2 186,2	-11 881,1
Muuntoero	-109,1	-298,1
Biologiset hyödykkeet kauden lopussa	1 256 910,9	1 045 422,1

Vuosina 2015 ja 2016 konserniin on hankittu lisää metsiä Suomessa ja Virossa sekä myyty metsiä Suomessa ja Virossa.

Biologisten hyödykkeiden käypä arvo lasketaan jatkuvien toimintojen tulevaisuuden kassavirtojen pohjalta. Diskontattujen kassavirtojen laskenta vaatii kasvun, puunkorjuun, myyntihinnan sekä myynnin kustannuksiin liittyvien ennusteiden arviointia. Vuonna 2016 konsernin pitkäjänteinen panostus kestävään metsätalouteen ja laadukkaaseen metsänhoitoon mahdollisti kestävä hakuusuunnitteen nostamisen Suomen metsien osalta. Lisäksi yleisen korkotason alenemisen mukainen diskonttokoron lasku vaikutti positiivisesti metsien käypään arvoon tilikaudella 2016. Laskentamallin muuttujien herkkyyshanalyysi on esitetty alla.

Diskonttokoron muutos +/- 1 % -yksikköä muuttaa metsäomaisuuden arvostusta -200 / +280 miljoonaa euroa (Suomi, 70v kassavirrat). Puun hintaennusteen muutos +/- 10% muuttaa metsäomaisuuden arvostusta +/- 150 miljoonaa euroa.

10 Johdannaiset

Konserni käyttää rahavirtasuojaukseen koronvaihtosopimuksia. Pääosa sopimuksista erääntyy myöhemmin kuin 3 vuoden kuluttua.

Korkojohdannaisten käyvät arvot 31.12.

1 000 euro	2016			2015		
	Varat	Velat	Netto	Varat	Velat	Netto
Koronvaihtosopimukset	8 920,6	-116 422,1	-107 501,5	8 885,6	-86 169,6	-77 284,1
Korko-optiot	-	-	0,0	-	-4 005,7	-4 005,7
Johdannaisten käyvät arvot yhteensä	8 920,6	-116 422,1	-107 501,5	8 885,6	-90 175,4	-81 289,8

TORNATOR OYJ
Konsernitilinpäätös 31.12.2016

Korkojohdannaisten käypien arvojen muutoksen jakautuminen tilikaudella:

1 000 euro	2016			2015
	Tuotot	Kulut	Netto	Netto
Tuloslaskelmaan kirjattu osuus*	490,5	-33 037,5	-32 547,0	11 419,8
<i>Koronvaihtosopimukset</i>	5,1	-33 037,5	-33 032,4	11 185,9
<i>Korko-optiot</i>	485,4	0,0	485,4	233,9
Kertyneiden korkojen muutoksen osuus**	0,0	-33,9	-33,9	512,6
Omaan pääomaan kirjattu osuus***	6 369,2	0,0	6 369,2	5 612,4
<i>Koronvaihtosopimukset</i>	2 848,9	0,0	2 848,9	2 268,2
<i>Korko-optiot</i>	3 520,3	0,0	3 520,3	3 344,3
Korkojohdannaisten käyvän arvon muutos taseessa	6 859,7	-33 071,4	-26 211,6	17 544,8

* Tuloslaskelmassa lisäksi +19,8 (+994,8) tuhatta euroa käyvän arvon suojaussuhteesta kirjattua suojauskohteen arvon muutosta

** Tuloslaskelmassa osana korkokuluja

*** Omaan pääomaan kirjattu osuus laskennalliset verot huomioiden +5 095,4 tuhatta euroa (+4 489,9 tuhatta euroa)

Korkojohdannaisten nimellisarvot 31.12.

1 000 euro	31.12.2016	31.12.2015
Koronvaihtosopimukset	653 625	653 625
Korko-optiot	-	164 475
Johdannaisten nimellisarvot yhteensä	653 625	818 100

Koronvaihtosopimukset ja korko-optiot on tehty markkinakoron vaihteluilta suojautumiseksi. Osa sopimuksista on määritetty suojauslaskennan alaisiksi, osa käsitellään käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina erinä. Rahavirran suojauksissa käypien arvojen muutokset on kirjattu tehokkuustestauksen perusteella osin tulosvaikutteisesti ja osin suoraan omaan pääomaan. Rahavirtasuojauksen tehon osuus sekä käyvän arvon suojaussuhteessa ja suojauslaskennan ulkopuolella olevien johdannaisten arvonmuutokset on kirjattu tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Tuloslaskelmaan kirjattu osuus on ollut -32 547,0 tuhatta euroa (+11 419,8 tuhatta euroa) tulosta heikentävä (parantava). Voitot ja tappiot, jotka on siirretty käyvän arvon rahastoon (oman pääoman muutoslaskelma) kirjataan tuloslaskelmaan systemaattisesti siihen saakka, kunnes lainat on kokonaisuudessaan maksettu takaisin. Lisäksi käyvän arvon suojaussuhteesta on tuloslaskelman rahoituseriin kirjattu suojauskohteen käyvän arvon muutosta +19,8 tuhatta euroa (+994,8 tuhatta euroa).

Edellä mainitut rahavirran ja käyvän arvon suojaussuhteet ovat eräänntyneet tai päättyneet tehottomina tilikauden 2016 aikana, eikä tilinpäätöshetkellä ole voimassa enää yhtään rahavirran tai käyvän arvon suojaussuhdetta.

Johdannaiset ovat määritetty pitkäaikaisiin varoihin tai velkoihin kuuluvaksi, jos sopimus eräänntyy yli 12 kuukauden kuluttua. Muussa tapauksessa johdannaiset on esitetty lyhytaikaisissa varoissa tai veloissa.

Yhteenveto tilikauden aikana omaan pääomaan kirjatuista rahavirran suojausvoitoista ja tappioista, omasta pääomasta pois kirjattu ja tilikauden myynnin oikaisuisissa esitetty määrä sekä tase-erän hankintamenoa oikaisemaan kirjattu suojaustulos ilmoitetaan laskelmassa konsernin oman pääoman muutoksista.

Korkojohdannaisten korkokannoista ks. Rahoitusriskit (liite 4).

11 Vaihto-omaisuus

1 000 euro	2016	2015
Ennakkomaksut ostoista	50,0	50,0
Muu vaihto-omaisuus	2 281,1	3 246,7
Yhteensä	2 331,1	3 296,7

Muu vaihto-omaisuus koostuu puuraaka-ainevarastoista. Konserni ei ole kirjannut vaihto-omaisuudesta arvonalennuksia vuonna 2016 eikä vuonna 2015. Tuloslaskelmaan tilikaudella kirjattu vaihto-omaisuuden muutos -3 405,5 tuhatta euroa (-13 774,1 tuhatta euroa) koostuu puuraaka-ainevarastojen muutoksesta ja myytyjen maa-alueiden kirjanpitoarvosta.

12 Myyntisaamiset ja muut saamiset

Myyntisaamiset

1 000 euro	2016	2015
Myyntisaamiset	5 321,8	4 372,4
Myyntisaamisten ikäjakaumat:		
Ei erääntyneet	4 773,2	3 361,7
erääntyneet alle 3 kuukautta	453,4	885,7
erääntyneet yli 3 kuukautta – alle 6 kuukautta	80,0	33,1
erääntyneet yli 6 kuukautta	15,3	91,8

Muut saamiset

1 000 euroa	2016	2015
Siirtosaamiset	108,2	82,2
Muut saamiset	130,6	437,7
Muut saamiset yhteensä	238,8	519,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset yhteensä	5 560,6	4 892,3

Myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa. Saamisiin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään saamisiin liittyviä velvoitteitaan. Saamisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 35.

13 Myytävissä olevat rahoitusvarat

Tällä hetkellä kaikki sijoitukset on luokiteltu myytävissä oleviksi sijoituksiksi.

Myytävissä olevat sijoitukset, pitkäaikainen:

1 000 euro	2016	2015
Arvo tilikauden alussa	92,8	0,0
+Lisäykset / -vähennykset	0,0	92,8
Arvo tilikauden lopussa	92,8	92,8

Pitkäaikaiset rahoitusvarat sisältävät osakkeita ja muita sijoituksia, jotka on arvostettu hankintameroon, ja joita ei odoteta myytävän lähiaikoina.

Myytävissä olevat sijoitukset, lyhytaikainen:

1 000 euro	2016	2015
Arvo tilikauden alussa	8 057,0	9 630,8
+Lisäykset / -vähennykset	-497,4	-1 599,8
Omaan pääomaan kirjatut käyvän arvon muutokset	4,5	26,0
Arvo tilikauden lopussa	7 564,1	8 057,0

Lyhytaikaiset rahoitusvarat sisältävät pääasiassa sijoituksia korkorahastoihin. Tilikauden 2016 aikana on myyty ja ostettu rahastosijoituksia. Rahastosijoitukset on arvostettu käypään arvoon.

Sijoitusten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 35. Rahoitusvaroja ei ole eräännytynyt eikä niihin ole kohdistettu arvonalentumiskirjauksia.

14 Rahavarat

1 000 euro	2016	2015
Käteinen raha ja pankkitilit (rahavarat rahavirtalaskelmassa)	10 150,9	20 869,6
Yhteensä	10 150,9	20 869,6

Rahavaroihin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään saamiin liittyviä velvoitteitaan. Rahavarojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 35.

Rahavarojen lisäksi Tornator Oyj:llä on käytettävissä pankkilainafasiliteetti 100 miljoonaa euroa, josta tilinpäätöshetkellä oli nostettavissa 53 miljoonaa euroa. Fasiliteetista ei ollut tilinpäätöshetkellä tehty nostoja, mutta liikkeeseen lasketut yritystodistukset vähentävät nostettavissa olevaa määrää. Fasiliteetti ja siitä nostetut osuudet eräänntyvät vuonna 2019.

15 Osakepääoma ja ylikurssirahasto

Tornator Oyj:llä on yksi osakesarja, joilla kaikilla osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoon. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Tornator Oyj:llä on osakkeita 5 milj. kpl.

	2016		2015	
	Konserni	Emo	Konserni	Emo
Osakkeiden lukumäärä (kpl) 1.1.	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Osakkeiden lukumäärä (kpl) 31.12.	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Osakepääoma (1 000 euro) 1.1.	50 000,00	51 836,20	50 000,00	51 836,20
Osakepääoma (1 000 euro) 31.12.	50 000,00	51 836,20	50 000,00	51 836,20
Ylikurssirahasto (1 000 euro) 1.1	29 995,20	0	29 995,20	0
Ylikurssirahasto (1 000 euro) 31.12.	29 995,20	0	29 995,20	0

Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu.

Osakepääomaan on kirjattu yhtiön osakkeiden nimellisarvoa vastaava määrä emoyhtiötä perustettaessa.

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahastoon on merkitty osakkeiden nimellisarvon ja osakkeiden merkintähinnan erotus niissä tapauksissa, joissa osakemerkinnöistä on päätetty vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon kirjataan laskennallisilla veroilla vähennettynä rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvät arvot sekä käypien arvojen jaksotukset päättyneistä rahavirran suojaussuhteista, myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutokset hankintahetkestä alkaen sekä eläkevelvoitteiden taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset muutokset.

1 000 euro	2016	2015
Arvo tilikauden alussa	-5 381,4	-9 957,3
Käyvän arvon rahasto, muutos tilikaudella	-30,8	86,0
Suojausrahasto, muutos tilikaudella	5 095,4	4 489,9
Arvo tilikauden lopussa	-316,7	-5 381,4

Muuntoerot

Konsernilla on tytäryhtiöt Virossa ja Romaniassa. Romaniassa osakepääoma ilmoitetaan paikallisvaluutassa (RON), joten konsernin euromääräinen oma pääoma altistuu valuuttakurssimuutoksille. Kursimuutos kirjataan konsernissa oman pääoman muuntoeroihin.

Valuuttakurssimuutos +/- 20% euroa vastaan vaikuttaa konsernin omaan pääomaan (milj. euro):

+20%	-20%
10,4	-6,9

16 Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennalliset verot on kirjattu kaikista väliaikaisista eroista. Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2016 aikana ovat seuraavat:

1 000 euro	Liite	1.1.2016	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2016
Laskennalliset verosaamiset:					
Väliaikaiset erot					
Rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	10	19 798,9	6 628,4	-1 273,8	25 153,5
Myytavissä olevat rahoitusvarat	13	0,2	0,0	-0,2	0,0
Etuuspohjaisten eläkkeiden kirjaaminen	18	50,2	0,2	8,6	59,0
Laskennalliset verosaamiset yhteensä		19 849,3	6 628,6	-1 265,4	25 212,5
Laskennalliset verovelat:					
Väliaikaiset erot:					
Rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	10	1 777,1	6,9	0,0	1 784,0
Myytavissä olevat rahoitusvarat	13	0,0	0,0	0,7	0,7
Biologisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	9	114 480,5	41 097,1	0,0	155 577,7
Laskennalliset verovelat yhteensä		116 257,6	41 104,0	0,7	157 362,3

1 000 euro	Liite	1.1.2015	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2015
Laskennalliset verosaamiset:					
Väliaikaiset erot					
Rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	10	23 290,1	-2 368,7	-1 122,5	19 798,9
Myytavissä olevat rahoitusvarat	13	6,7	0,0	-6,5	0,2
Etuuspohjaisten eläkkeiden kirjaaminen	18	65,0	0,2	-15,0	50,2
Laskennalliset verosaamiset yhteensä		23 361,8	-2 368,5	-1 144,0	19 849,3
Laskennalliset verovelat:					
Väliaikaiset erot:					
Rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	10	1 779,0	-1,9	0,0	1 777,1
Biologisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	9	117 625,4	-3 144,9	0,0	114 480,5
Laskennalliset verovelat yhteensä		119 404,4	-3 146,8	0,0	116 257,6

16 Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennalliset verot on kirjattu kaikista väliaikaisista eroista. Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2016 aikana ovat seuraavat:

1 000 euro	Liite	1.1.2016	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2016
Laskennalliset verosaamiset:					
Väliaikaiset erot					
Rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	10	19 798,9	6 628,4	-1 273,8	25 153,5
Myytavissä olevat rahoitusvarat		0,2	0,0	-0,2	0,0
Etuuspohjaisten eläkkeiden kirjaaminen	18	50,2	0,2	8,6	59,0
Laskennalliset verosaamiset yhteensä		19 849,3	6 628,6	-1 265,4	25 212,5
Laskennalliset verovelat:					
Väliaikaiset erot:					
Rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	10	1 777,1	6,9	0,0	1 784,0
Myytavissä olevat rahoitusvarat		0,0	0,0	0,7	0,7
Biologisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	9	114 480,5	41 097,1	0,0	155 577,7
Laskennalliset verovelat yhteensä		116 257,6	41 104,0	0,7	157 362,3

1 000 euro	Liite	1.1.2015	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2015
Laskennalliset verosaamiset:					
Väliaikaiset erot					
Rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	10	23 290,1	-2 368,7	-1 122,5	19 798,9
Myytavissä olevat rahoitusvarat		6,7	0,0	-6,5	0,2
Etuuspohjaisten eläkkeiden kirjaaminen	18	65,0	0,2	-15,0	50,2
Laskennalliset verosaamiset yhteensä		23 361,8	-2 368,5	-1 144,0	19 849,3
Laskennalliset verovelat:					
Väliaikaiset erot:					
Rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	10	1 779,0	-1,9	0,0	1 777,1
Biologisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	9	117 625,4	-3 144,9	0,0	114 480,5
Laskennalliset verovelat yhteensä		119 404,4	-3 146,8	0,0	116 257,6

Laskennalliset verosaamiset ja -velat ovat netotettu silloin, kun yhteisöllä on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kirjatut erät toisiaan vastaan ja laskennalliset verot liittyvät samaan veronsaajaan.

1 000 euro	2016	2015
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	25 212,5	19 849,3
Netotettu laskennallista verovelkaa vastaan	25 212,5	19 849,3
Laskennalliset verosaamiset taseessa	0	0
Laskennalliset verovelat yhteensä	157 362,3	116 257,6
Netotettu laskennallista verosaamista vastaan	-25 212,5	-19 849,3
Laskennalliset verovelat taseessa	132 149,8	96 408,3

Laskennalliset verosaamiset

1 000 euro	2016	2015
Laskennalliset verosaamiset jotka erääntyvät yli 12 kk kuluttua	25 212,5	19 849,3
Laskennalliset verosaamiset jotka erääntyvät 12 kk kuluessa	0	0

Laskennalliset verovelat

1 000 euro	2016	2015
Laskennalliset verovelat jotka erääntyvät yli 12 kk kuluttua	157 362,3	116 257,6
Laskennalliset verovelat jotka erääntyvät 12 kk kuluessa	0	0

Laskennallista verovelkaa ei ole kirjattu tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista.

17 Rahoitusvelat

1 000 euro	2016	2015
Pitkäaikaiset rahoitusvelat		
Lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikainen osuus	462 734,9	466 787,9
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikainen osuus	4 521,8	4 521,0
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	46 948,6	46 946,1

Pitkäaikaiset lainat sisältävät käyvän arvon suojaussuhteen perusteella kirjattua käyvän arvon muutosta ja päätyneen suojaussuhteen jaksotusta sekä järjestelypalkkion jaksotusta yhteensä +10,6 miljoonaa euroa (+9,5 miljoonaa euroa)

Konsernin metsäomaisuus toimii rahoitusvelkojen vakuutena. Kts. liitteet 8 maa-alueet, 9 biologiset hyödykkeet ja 33 Muut omasta puolesta annetut vakuudet,

TORNATOR OYJ
Konsernitilinpäätös 31.12.2016

Lyhytaikaiset rahoitusvelat koostuvat liikkeeseen lasketuista yritystodistuksista nimellisarvoltaan 47 miljoonaa euroa (47 miljoonaa euroa). Lyhytaikaiset rahoitusvelat tullaan uusimaan niiden erääntyessä (revolving credit facility voimassa vuoteen 2019 asti), eli niillä ei tule olemaan vaikutusta konsernin lyhytaikaisiin kassavirtoihin.

1 000 euro	2016	2015
alle 1 vuotta	51 470,3	51 467,1
1 - alle 2 vuotta	4 500,0	4 500,0
3 - 5 vuotta	458 234,9	462 287,9
Myöhemmin kuin 5 vuoden kuluttua	0,0	0,0
Yhteensä	514 205,2	518 255,0

Konsernin rahoituslainat ovat vaihtuvakorkoisia, tai muutettu koronvaihtosopimuksella vaihtuvakorkoiseksi, ja lainojen hinnoittelu tapahtuu 1-6 kuukauden välein.

Pitkäaikaisten rahoitusvelkojen efektiivisten korkokantojen painotetut keskiarvot (sisältäen lyhytaikaiset korolliset velat).

1 000 euro	2016	2015
Lainat rahoituslaitoksilta	3,9 %	3,9 %

18 Eläkevelvoitteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuusperusteisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee.

Konsernilla on etuusperusteisia lisäeläkejärjestelyjä Suomessa. Järjestelyt perustuvat keskimääräiseen loppupalkkaan ja niihin osallistuvat henkilöt saavat lisäeläkkeen pakollisen vanhuuseläkkeen lisäksi. Eläke-etuuden suuruus eläkkeelle jäämishetkellä määritetään tiettyjen tekijöiden, kuten esimerkiksi palkan ja työssäolovuosien, perusteella. Eläkkeitä tarkistetaan vähittäishintaindeksin mukaisesti. Eläkejärjestelyt on hoidettu henkivakuutusyhtiössä. Konsernilla on osittain rahastoituja järjestelyjä. Järjestelyyn kuuluvia varoja hallinnoi henkivakuutusyhtiö paikallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti.

Taseen etuusperusteinen nettovelka määräytyy seuraavasti:

1 000 euroa	2016	2015
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	1 776	1 679
Varojen käypä arvo	-1 481	-1 428
Nettovelka taseessa	295	251

Etuusperusteinen nettovelka on muuttunut tilikauden aikana seuraavasti:

TORNATOR OYJ
Konsernitilinpäätös 31.12.2016

1 000 euroa		Veloitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Yhteensä
	1.1.2015	1 670	1 345	325
Kauden työsuoritukseen perustuva meno		7	-	7
Korkokulu tai -tuotto		33	26	7
Aiempaan työsuoritukseen perustuva meno ja tappiot veloitteen täyttämistä		-	-	-
		40	26	14
<i>Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:</i>				
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun tai -tuottoon sisältyviä eriä (+/-)		-	120	-120
Väestötilastollisten oletusten muutoksista johtuva voitto (-) tai tappio (+)		184	-	184
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuu- tusmatemaattiset voitot (-) tai tappiot (+)		0	-	0
Kokemusperäiset voitot (-) tai tappiot (+)		-139	-	-139
Omaisuserän enimmäismäärän muutos lukuun otta- matta korkokuluun sisältyvää määrää (+/-)		-	0	0
		45	120	-75
<i>Maksusuoritukset:</i>				
Työnantajilta (+)			13	-13
Järjestelyihin osallistuvilta (+)		-	-	-
<i>Järjestelyistä suoritettavat maksut:</i>				
Maksetut etuudet (-)		-76	-76	0
	31.12.2015	1 679	1 428	251
	1.1.2016	1 679	1 428	251
Kauden työsuoritukseen perustuva meno		7	-	7
Korkokulu tai -tuotto		33	28	5
Aiempaan työsuoritukseen perustuva meno ja tappiot veloitteen täyttämistä		-	-	-
		40	28	12
<i>Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:</i>				
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun tai -tuottoon sisältyviä eriä (+/-)		-	92	-92
Väestötilastollisten oletusten muutoksista johtuva voitto (-) tai tappio (+)		-	-	-
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuu- tusmatemaattiset voitot (-) tai tappiot (+)		152	-	152
Kokemusperäiset voitot (-) tai tappiot (+)		-17	-	-17
Omaisuserän enimmäismäärän muutos lukuun otta- matta korkokuluun sisältyvää määrää (+/-)		-	0	0
		135	92	43
<i>Maksusuoritukset:</i>				
Työnantajilta (+)			11	-11
Järjestelyihin osallistuvilta (+)		-	-	-
<i>Järjestelyistä suoritettavat maksut:</i>				
Maksetut etuudet (-)		-78	-78	0
	31.12.2016	1 776	1 481	295

Etuuspohjaisen eläkevelvoitteen herkkyyksianalyysi

Seuraava taulukko kuvastaa erilaisten tekijöiden vaikutuksen etuuspohjaiseen veloitteeseen, varojen käypään arvoon, nettovelkaan ja eläkemenoon tilikauden 2016 osalta. Analyysi on tehty samoilla laskentaperiaatteilla kuin eläkelaskelmat.

1 000 euroa	Etuuspohjainen velvoite	Varojen käypä arvo	Nettovelka	Työsuoritukseen perustuva meno	Nettokorko
Diskonttaus korko 1.40 %	1 776	1 481	295	6	4
Diskonttaus korko +0.50 %	1 666	1 398	268	6	5
Diskonttaus korko -0.50 %	1 899	1 573	326	6	3
Muutos %					
Diskonttaus korko 1.40 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Diskonttaus korko +0.50 %	-6,2 %	-5,6 %	-9,2 %	-3,9 %	23,0 %
Diskonttaus korko -0.50 %	6,9 %	6,2 %	10,4 %	4,3 %	-28,9 %
1 000 euroa					
Palkankorotukset 3.20 %	1 776	1 481	295	6	4
Palkankorotukset +0.50 % *					
Palkankorotukset -0.50 % *					
Muutos %					
Palkankorotukset 3.20 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Palkankorotukset +0.50 % *					
Palkankorotukset -0.50 % *					
1 000 euroa					
Eläke-etuuden muutos 2.10 %	1 776	1 481	295	6	4
Eläke-etuuden muutos +0.50 %	1 888	1 481	406	6	6
Eläke-etuuden muutos -0.50 %	1 675	1 481	194	6	3
Muutos %					
Eläke-etuuden muutos 2.10 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Eläke-etuuden muutos +0.50 %	6,3 %	0,0 %	37,6 %	3,7 %	38,4 %
Eläke-etuuden muutos -0.50 %	-5,7 %	0,0 %	-34,4 %	-3,4 %	-35,1 %

* Laskenta tehty käyttäen palkkakeroa, jolloin herkkyyksiä ei lasketa

Muutos kuolleisuudessa, joka kasvattaisi eliniän ennustetta 1 vuodella kasvattaisi nettovelkaa 18 tuhatta euroa (6,1 %).

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo

Järjestelyyn kuuluviksi varoiksi katsotaan vakuutusyhtiölle maksetut ja tilinpäätöspäivään mennessä kertyneet maksut. Varat kuuluvat vakuutusyhtiön sijoitusomaisuuteen ja niiden hoito on vakuutusyhtiön vastuulla. Näin ollen järjestelyyn kuuluvien varojen jakautumista omaisuusryhmittäin ei ole mahdollista esittää. Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut voitto oli 120 tuhatta euroa vuonna 2016 (voittoa 146 tuhatta euroa vuonna 2015).

Tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset:

	2016	2015
Diskonttokorko, %	1.40 %	2.00 %
Vuotuinen, tuleva palkankorotusolettamus, %	3.20 %	2.50 %
Tulevat työeläkkeiden korotukset, %	2.10 %	2.10 %
Inflaatio, %	2.00 %	2.00 %
Keskimääräinen jäljellä oleva palvelusaika, vuotta	3	4
Veloitteen kestoaika, vuotta	14	14
Kuolevuustaulukko	Gompertz	Gompertz

Konserni ennakoii maksavansa etuus pohjaisista eläkejärjestelyistä 11 tuhatta euroa tilikaudella 2017.

Painotettu eläkeveloitteen keskimääräinen kestoaika on 12 vuotta. Diskonttaamattomien eläkeveloitteiden oletettu maturiteettianalyysi 31.12.2016 on:

	Alle vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 10 vuotta	10 - 15 vuotta	Yli 15 vuotta	Yhteensä
Eläkeveloitteet	87	376	373	361	922	2119

19 Ostovelat ja muut velat

1 000 euro	2016	2015
Ostovelat	1 324,1	1 435,5
Saadut ennakot	6 570,0	11 436,6
Siirtovelat		
Henkilöstöjaksotukset	1 766,0	2 016,2
Korkojaksotukset	1 613,8	1 629,6
Verojaksotukset	161,7	1 359,6
Muut jaksotukset	302,3	174,0
Siirtovelat yhteensä	3 843,9	5 179,4
Muut velat	5 138,5	4 294,7
Ostovelat ja muut velat yhteensä	16 876,5	22 346,1

Osto- ja muiden velkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 35.

20 Liikevaihdon jakautuminen

1 000 euro	2016	2015
Hakkuu oikeuksien myynti	88 134,7	82 132,0
Tonttien ja metsäpalstojen myynti	8 344,1	30 844,3
Metsänhoitopalveluiden myynti	517,1	584,6
Yhteensä	96 995,8	113 560,8

21 Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 euro	2016	2015
Maa-ainemyynti	633,8	799,4
Maa-aluevuokrat	936,1	949,8
Muut*	1 554,3	1 837,5
Yhteensä	3 124,2	3 586,7

* Rivin "Muut" merkittävin erä on suojelualuekorvaukset: vuonna 2016 summa oli 597,5 tuhatta euroa ja vuonna 2015 vastaavasti 996,3 tuhatta euroa.

22 Materiaalit ja palvelut

1 000 euro	2016	2015
Tavarat ja palvelut		
Ostot	2 697,4	2 165,7
Ulkopuoliset palvelut	9 724,0	9 449,7
Yhteensä	12 421,3	11 615,4

Ostot ovat lähinnä taimia ja siemeniä sekä puutavaraa.

Ulkopuoliset palvelut ovat lähinnä metsäkoneyrittäjien palveluita.

23 Henkilöstökulut

1 000 euro	Liite	2016	2015
Palkat		6 758,0	6 927,9
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt		1 083,2	1 148,7
Eläkekulut – etuuspohjaiset järjestelyt	18	11,0	13,0
Sosiaalikulut		587,2	513,9
Yhteensä		8 439,3	8 603,5

24 Poistot ja arvonalentumiset

1 000 euro	Liite	2016	2015
Poistot aineellisesta ja aineettomasta omaisuudesta			
Rakennukset	8	45,6	20,9
Koneet ja kalusto	8	190,9	192,3
Tiet ja ojat	8	1 726,0	1 577,0
Atk-ohjelmat	7	1 112,9	1 046,6
Poistot yhteensä		3 075,4	2 836,9

25 Liiketoiminnan muut kulut

1 000 euro	2016	2015
Vuokrakulut (muut vuokrasopimukset)	431,1	414,6
Muut kulut*	4 702,4	4 756,1
Yhteensä	5 133,5	5 170,8

* Muut kulut koostuvat useista eristä, jotka yksittäisinä eivät ole olennaisia. Suurimpia ovat ICT -kulut, matkakulut ja muut palvelut.

26 Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 euro	Liite	2016	2015
Rahoitustuotot pankkitalletuksista ja lunastusvoitoista		158,9	123,9
Nettokorkokulut lainoista ja johdannaisista		-20 749,9	-20 722,4
Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutos	10	-32 527,2	12 414,6
Rahoituskulut – netto		-53 118,2	-8 183,9

27 Tuloverot

Konsernin tuloverot tilikaudella 2016 muodostuivat seuraavasti:

1 000 euro	2016	2015
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-9 331,0	-9 880,8
Verokulun täsmäytyslaskelma:		
1 000 euro	2016	2015
Voitto/tappio ennen veroja	216 688,9	48 236,0
Laskennalliset erät tuloslaskelmassa	-169 635,0	5 687,2
Verotettava tulo	47 053,9	53 923,2
Vero laskettuna 20 % -verokannalla	-9 410,8	-10 784,6
Ulkomaan yhtiöiden erilaiset verokannat sekä muut verovapaat ja vähennyskelvottomat erät	79,8	903,8
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-9 331,0	-9 880,8

Konsernin laskennallisten verojen muutos tilikaudella 2016 oli -34 475,4 tuhatta euroa (+778,3 tuhatta euroa). Laskennalliset verosaamiset ja verovelat on laskettu käyttäen Suomessa 20 % verokantaa ja Romaniassa 16 % verokantaa, Virossa verokanta on 0 %. Laskennalliset verot ja niiden muutos on esitetty liitetiedossa 16. Tilikauden 2016 Konsernin keskimääräinen verokanta oli 20,2 % (18,9 %).

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot:

1 000 euro	2016			2015		
	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-43,0	8,6	-34,4	75,0	-15,0	60,0
Muuntoero	-139,2	0,0	-139,2	-386,8	0,0	-386,8
Myytavissä olevat varat	4,5	-0,9	3,6	32,5	-6,5	26,0
Rahavirtojen suojaukset	6 369,3	-1 273,9	5 095,4	5 612,4	-1 122,5	4 489,9

28 Osingot

Vuonna 2016 maksetut osingot olivat 30,0 miljoonaa euroa (6,00 euroa osaketta kohti).

Hallitus on esittänyt, että vuoden 2016 tuloksen perustella maksetaan osinkoa maksimissaan 26 miljoonaa euroa (5,20 euroa osaketta kohti). Esitetystä osingosta syntyvää velkaa ei ole kirjattu tähän tilinpäätökseen.

29 Lähipiiritapahtumat

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

1 000 euro	31.12.2016	31.12.2015
Johtoryhmän (sis. toimitusjohtaja) palkat sivukuluineen ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	1 143,0	1 285,0
Hallituksen palkkiot	63,4	65,0

Emoyhtiön osakkeista omistaa Stora Enso -konserni 41 %, mikä tuottaa Stora Ensolle huomattavan vaikutusvallan Konsernissa. Stora Enson kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

1 000 euro	Myynnit	Ostot	Saamiset	Velat
31.12.2016	62 973,4			3 814,9
31.12.2015	59 892,3			10 430,5

Lähipiiriliiketapahtumat ovat toteutuneet samoilla ehdoilla kuin riippumattomien osapuolten väliset liiketoimet.

30 Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastusyhteisö Deloitte & Touche:lle maksetut palkkiot vuonna 2016 (1 000 euro):

- 1) tilintarkastus 144,6 (131,3)
- 2) tilintarkastuslain 1§:n 1 momentin kohdassa 2 tarkoitettut toimeksiannot 0,0 (0,0)
- 3) veroneuvonta 0,0 (0,0)
- 4) muut palvelut 3,0 (11,8)

31 Tytär- ja osakkuusyhtiöt 31.12.2016

Tytäryhtiöt:

Yhtiön nimi	Konsernin omistusosuus	Kotipaikka
SC Tornator SRL	100 %	Romania
Tornator Eesti Oü	100 %	Viro
Oituz Private Forest District SRL	100 %	Romania

Osakkuusyhtiöt:

Yhtiön nimi	Konsernin omistusosuus	Kotipaikka
Lavakorven Tuulipuisto Oy	50 %	Suomi
Maaselän Tuulipuisto Oy	50 %	Suomi
Pahkavaaran Tuulipuisto Oy	50 %	Suomi
Martimon Tuulipuisto Oy	50 %	Suomi
Niinimäen Tuulipuisto Oy	50 %	Suomi

Osakkuusyhtiöt ovat yksittäin tarkasteltuna epäolennaisia. Ne käsitellään pääomaosuusmenetelmällä. Osakkuusyhtiöiden yhteenlaskettu kirjanpitoarvo 31.12.2016 on 103,8 tuhatta euroa (128,8 tuhatta euroa). Tilikaudella 2016 osakkuusyhtiöiden tulososuutta on kirjattu konserniin yhteensä -400,0 tuhatta euroa (-625,0 tuhatta euroa)

32 Ehdolliset varat ja velat sekä annetut sitoumukset

Muita vuokrasopimuksia koskevat sitoumukset, missä konserni on vuokralle ottajana. Konserni vuokraa toimistotiloja, koneita ja autoja ei-purettavissa olevilla muilla vuokrasopimuksilla.

Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

1 000 euro	31.12.2016	31.12.2015
Yhden vuoden kuluessa	421,2	337,2
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	546,7	298,1
Yli viiden vuoden kuluttua	-	20,0

33 Muut omasta puolesta annetut vakuudet

Konserni on pantannut metsäomaisuutta velkojen vakuudeksi (Liitetieto 17). Velkojen vakuudeksi on pantattu maa-alueita ja biologisia hyödykkeitä yhteensä 1 241,4 milj. euroa (1 018,5 milj. euroa). Lisäksi konserni on sopinut maa-ainesottojen jälkitöiden varmistamiseksi 500 tuhannen euron limiitin rahoituslaitoksen kanssa. Tätä limiittiä on käytetty 259,6 tuhatta euroa (269,1 tuhatta euroa).

34 Oikeudenkäynnit

Konsernilla ei ollut vireillä oikeudenkäyntejä tilikauden aikana.

35 Rahoitusvarojen ja velkojen luokittelu

31.12.2016						
1 000 euro						
Rahoitusvarat	Lainat ja saamiset	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat rahoituserät	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Kirjanpitoarvot tase-erän mukaan	Käypä arvo	
Pitkäaikaiset						
Johdannaiset		8 920,6		8 920,6	8 920,6	
Yhteensä		8 920,6		8 920,6	8 920,6	
Lyhytaikaiset						
Myytavissä olevat			7 564,1	7 564,1	7 564,1	
Myynti- ja muut saamiset	5 560,6			5 560,6	5 560,6	
Rahavarat	10 150,9			10 150,9	10 150,9	
Yhteensä	15 711,5		7 564,1	23 275,6	23 275,6	
Rahoitusvelat						
	Lainat ja saamiset	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat rahoituserät	Rahoitusvelat jaksotettuun hankintameno	Kirjanpitoarvot tase-erän mukaan	Käypä arvo	
Pitkäaikaiset						
Korolliset velat			462 734,9	462 734,9	467 345,3	
Johdannaiset		116 422,1		116 422,1	116 422,1	
Yhteensä		116 422,1	462 734,9	579 157,0	583 767,4	
Lyhytaikaiset						
Pitkäaikaisten korollisten velkojen lyhytaikainen osuus			4 521,8	4 521,8	4 521,8	
Korolliset velat			46 948,6	46 948,6	46 948,6	
Osto- ja muut velat	16 876,5			16 876,5	16 876,5	
Yhteensä	16 876,5		51 470,4	68 346,9	68 346,9	

TORNATOR OYJ
Konsernitilinpäätös 31.12.2016

31.12.2015

1 000 euro

Rahoitusvarat	Lainat ja saamiset	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat rahoituserät	Suojaavat johdannaiset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Kirjanpitoarvot tase-erän mukaan	Käypä arvo
Pitkäaikaiset						
Johdannaiset			8 885,6		8 885,6	8 885,6
Yhteensä			8 885,6		8 885,6	8 885,6
Lyhytaikaiset						
Myytavissä olevat				8 057,0	8 057,0	8 057,0
Myynti- ja muut saamiset	4 892,3				4 892,3	4 892,3
Rahavarat	20 869,6				20 869,6	20 869,6
Yhteensä	25 761,9			8 057,0	33 818,9	33 818,9

Rahoitusvelat	Lainat ja saamiset	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat rahoituserät	Suojaavat johdannaiset	Rahoitusvelat jaksotettuun hankintamenuun	Kirjanpitoarvot tase-erän mukaan	Käypä arvo
Pitkäaikaiset						
Korolliset velat				466 787,9	466 787,9	474 057,0
Johdannaiset		80 897,9	5 271,7		86 169,6	86 169,6
Yhteensä		80 897,9	5 271,7	466 787,9	552 957,5	560 226,6
Lyhytaikaiset						
Pitkäaikaisten korollisten velkojen lyhytaikainen osuus				4 521,0	4 521,0	4 521,0
Korolliset velat				46 946,1	46 946,1	46 946,1
Osto- ja muut velat	22 346,1				22 346,1	22 346,1
Johdannaiset		4 005,7			4 005,7	4 005,7
Yhteensä	22 346,1	4 005,7		51 467,1	77 818,9	77 818,9

Taulukossa esitettyjen rahoitusvarojen ja -velkojen käypiä arvoja määritettäessä on käytetty seuraavia hintanoteerauksia, oletuksia ja arvostusmalleja:

Johdannaiset

Koronvaihtosopimusten käyvissä arvoissa on käytetty vastapuolen hintanoteerausta, jota on verrattu tilinpäätöspäivän markkinakorkoihin ja muuhun markkinainformaatioon. Käyvät arvot vastaavat niitä hintoja, jotka konserni joutuisi maksamaan tai saisi, jos se purkaisi johdannaisopimuksen.

Korkojohdannaisten käyvät arvot vastaavat niiden kassavirtojen nykyarvoa.

Myytavissä olevat rahavarat

Myytavissä olevat rahavarat koostuvat pääosin kotimaisista sijoitusrahasto-osuuksista sekä suomalaisista noteeraamattomista osakkeista. Noteeraamattomat osakesijoitukset on arvostettu hankintamenuun, koska niiden arvostaminen käypään arvoon, arvostusmenetelmiä käyttäen ei ole ollut mahdollista. Sijoitusten käypä arvo ei ole ollut määritettävissä luotettavasti ja arvio vaihtelee merkittävästi tai vaihteluvälille sijoittuvien erilaisten arvioiden todennäköisyydet eivät ole kohtuullisesti määritettävissä ja käytettävissä käyvän arvon arvioimiseen. Käypään arvoon kirjatut rahoitusvarat ovat joko jälkimarkkinakelpoisia tai niiden arvostuksessa on käytetty vastapuolen tilinpäätöspäivän ostokurssia, joka on lisäksi testattu yleisesti käytetyillä arvostusmenetelmillä saatavissa olevia markkinanoteerauksia käyttäen.

Myyntisaamiset ja muut saamiset

Muiden kuin johdannaissopimuksiin perustuvien saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saamisten maturiteetti huomioon ottaen.

Rahalaitoslainat

Velkojen käyvät arvot pohjautuvat diskontattuihin rahavirtoihin. Diskonttauskorkona on käytetty korkoa, jolla konserni saisi vastaavaa lainaa ulkopuolelta tilinpäätöshetkellä. Kokonaiskorko muodostuu riskittömästä korosta ja yrityskohtaisesta riskipreemiosta.

Ostovelat ja muut velat

Ostovelkojen ja muiden velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen velkojen maturiteetti huomioon ottaen.

36 Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista varoista ja veloista

31.12.2016				
1 000 euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Biologiset hyödykkeet			1 256 910,9	1 256 910,9
Johdannaiset		8 920,6		8 920,6
Myytavissä olevat rahoitusvarat:				
- oman pääoman ehtoiset arvopaperit	196,6			196,6
- vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset	7 564,1			7 564,1
Varat yhteensä	7 760,7	8 920,6	1 256 910,9	1 273 592,2
Velat				
Korolliset velat		514 205,2		514 205,2
Johdannaiset		116 422,1		116 422,1
Velat yhteensä	0,0	630 627,3	0,0	630 627,3

31.12.2015

1 000 euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Biologiset hyödykkeet			1 045 422,1	1 045 422,1
Johdannaiset		8 885,6		8 885,6
Myytavissä olevat rahoitusvarat:				
- oman pääoman ehtoiset arvopaperit	221,6			221,6
- vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset	8 057,0			8 057,0
Varat yhteensä	8 278,6	8 885,6	1 045 422,1	1 062 586,3
Velat				
Korolliset velat		518 254,9		518 254,9
Johdannaiset		90 175,4		90 175,4
Velat yhteensä	0,0	608 430,3	0,0	608 430,3

Päättyneen tilikauden aikana ei tapahtunut siirtoja käypien arvojen hierarkian tasojen 1 ja 2 välillä.

Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla.

Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittävältä osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka ovat havainnoitavissa joko suorasti (ts. hintoina) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina). Näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä konserni käyttää yleisesti hyväksytyjä arvostusmalleja, joiden syöttötiedot kuitenkin perustuvat merkittävältä osin todennettaviin markkinatietoihin.

Tason 3 instrumenttien käyvät arvot puolestaan perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon, vaan merkittävältä osin johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksytyissä arvostusmalleissa.

37 Tilinpäätöspäivän jälkeiset olennaiset tapahtumat

Yhtiön metsäomaisuus Romaniassa sai FSC® -sertifikaatin tammikuussa 2017. Tämän ja osingonjakoesityksen (ks. liite 28) lisäksi konsernilla ei ollut muita tilinpäätöspäivän jälkeisiä olennaisia tapahtumia.

TORNATOR OYJ

TILINPÄÄTÖS TILIKAUDELTA 1.1. - 31.12.2016

Sivu:

Tilinpäätös

Tuloslaskelma

1

Tase

2-3

Rahavirtalaskelma

4

Liitetiedot

5-11

Luettelo kirjanpitokirjoista ja säilytystavoista

12

TORNATOR OYJ

TULOSLASKELMA, EUR	Liite	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liikevaihto		82 223 231,55	77 783 129,71
Liiketoiminnan muut tuotot	1	8 681 617,07	18 159 323,17
Materiaalit ja palvelut	2	-11 092 092,68	-10 345 842,91
Henkilöstökulut	3	-7 605 928,88	-7 875 114,74
Poistot	4	-3 512 569,45	-3 344 787,88
Liiketoiminnan muut kulut	5	-4 195 877,24	-4 301 954,86
Liikevoitto		64 498 380,37	70 074 752,49
Rahoitustuotot ja -kulut	6	-20 002 934,16	-19 993 405,77
Korkojohdannaisten arvonmuutos	6	-31 270 573,14	11 311 652,99
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		13 224 873,07	61 392 999,71
Verot	7	-2 732 522,78	-11 765 491,82
Tilikauden voitto / tappio		<u>10 492 350,29</u>	<u>49 627 507,89</u>

TORNATOR OYJ

TASE, EUR

VASTAAVAA	Liite	31.12.2016	31.12.2015
PYSYVÄT VASTAAVAT	8		
Aineettomat hyödykkeet		4 625 553,63	5 380 548,99
Aineelliset hyödykkeet		606 642 541,82	606 605 841,57
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksistä		138 018 546,15	130 018 546,15
Osuudet osakkuusyrietyksissä		1 131 350,00	756 350,00
Muut osakkeet ja osuudet		92 800,00	92 800,00
Pysyvät vastaavat yhteensä		750 510 791,60	742 854 086,71
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus		2 186 411,00	3 123 846,00
Pitkäaikaiset saamiset			
Laskennalliset verosaamiset	9	23 483 443,38	17 131 440,75
Muut pitkäaikaiset saamiset	10	34 827,94	37 586,50
		23 518 271,32	17 169 027,25
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		4 651 405,83	3 968 276,16
Saamiset konserniyrityksiltä	11	55 436,25	50 706,18
Muut saamiset		4 221,53	2 249,59
Siirtosaamiset	12	211 856,21	181 256,55
		4 922 919,82	4 202 488,48
Rahoitusarvopaperit		7 560 494,50	8 057 893,26
Rahat ja pankkisaamiset		7 345 982,22	18 667 054,85
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		45 534 078,86	51 220 309,84
VASTAAVAA YHTEENSÄ		796 044 870,46	794 074 396,55

TORNATOR OYJ

TASE, EUR

VASTATTAVAA	Liite	31.12.2016	31.12.2015
OMA PÄÄOMA			
	13		
Osakepääoma		51 836 213,00	51 836 213,00
Arvonkorotusrahasto		39 900 016,61	39 901 260,60
Svop-rahasto		4 076 056,06	4 076 056,06
Edellisten tilikausien voitto		22 358 640,39	2 731 132,50
Tilikauden voitto		<u>10 492 350,29</u>	<u>49 627 507,89</u>
Oma pääoma yhteensä		128 663 276,35	148 172 170,05
Pakolliset varaukset			
	14	5 405 377,00	4 915 937,00
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikaiset velat			
Lainat rahoituslaitoksilta		136 500 000,00	141 000 000,00
Joukkovelkakirjalaina		249 970 000,00	249 970 000,00
Debentuurilaina		65 000 000,00	65 000 000,00
Johdannaiset		112 011 839,88	80 741 266,74
Laskennalliset verovelat	15	<u>30 493 889,85</u>	<u>30 564 386,81</u>
		593 975 729,73	567 275 653,55
LYHYTAIKAISET VELAT			
Yritystodistukset	16	47 000 000,00	47 000 000,00
Pitkäaikaisen lainan lyhytaikainen osuus		4 500 000,00	4 500 000,00
Saadut ennakot		6 176 398,97	11 146 797,27
Ostovelat		949 664,41	1 110 581,75
Muut velat		4 788 295,28	4 120 495,80
Siirtovelat	17	<u>4 586 128,72</u>	<u>5 832 761,13</u>
		68 000 487,38	73 710 635,95
Vieras pääoma yhteensä		661 976 217,11	640 986 289,50
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>796 044 870,46</u>	<u>794 074 396,55</u>

TORNATOR OYJ

RAHAVIRTALASKELMA, EUR	2016	2015
Liiketoiminnan rahavirta:		
Myyntistä saadut maksut	76 564 974,00	75 998 695,96
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	2 997 195,88	3 622 906,12
Maksut liiketoiminnan kuluista	<u>-21 056 914,08</u>	<u>-22 081 967,20</u>
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	58 505 255,80	57 539 634,88
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-20 140 714,01	-20 794 869,50
Saadut korot liiketoiminnasta	158 360,00	133 368,19
Maksetut välittömät verot	<u>-10 352 600,79</u>	<u>-6 669 145,48</u>
Liiketoiminnan rahavirta (A)	<u>28 170 301,00</u>	<u>30 208 988,09</u>
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-5 068 022,63	-4 286 832,11
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	7 954 251,00	20 346 627,65
Investoinnit muihin sijoituksiin	-8 375 000,00	-21 349 150,00
Luovutustulot muista sijoituksista	<u>497 398,00</u>	<u>1 606 363,58</u>
Investointien rahavirta (B)	<u>-4 991 373,63</u>	<u>-3 682 990,88</u>
Rahoituksen rahavirta:		
Lyhytaikaisten lainojen nostot	0,00	57 000 000,00
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	0,00	-67 053 937,25
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-4 500 000,00	-4 500 000,00
Maksetut osingot ja muu voitonjako	<u>-30 000 000,00</u>	<u>-21 000 000,00</u>
Rahoituksen rahavirta (C)	<u>-34 500 000,00</u>	<u>-35 553 937,25</u>
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	-11 321 072,63	-9 027 940,04
Rahavarat tilikauden alussa	18 667 054,85	27 694 994,90
Rahavarat tilikauden lopussa	7 345 982,22	18 667 054,85

LIITETIEDOT 31.12.2016

Tornator Oyj (y-tunnus: 0162807-8) toimii Tornator Timberland -konsernin emoyhtiönä. Yhtiön kotipaikka on Imatra.

Tornator Timberland -konsernin tilinpäätöksen jäljennökset ovat saatavissa Tornator Oyj:n verkkosivulta: www.tornator.fi

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Tilinpäätös on laadittu noudattaen 31.12.2016 voimassa olevaa kirjanpitolakia 1336/1997 sekä osakeyhtiölakia 624/2006.

1 Pysyvien vastaavien arvostus

Aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina kohteen taloudellisen vaikutusajan perusteella. Poistosuunnitelma on sama kuin edellisenä vuonna.

Poistoajat ovat:

Atk-ohjelmat	5 - 10 vuotta
Lannoitus	8 vuotta
Tiet ja ojat	10 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	7 - 20 vuotta
Koneet ja kalusto	3 - 5 vuotta

2 Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

3 Pitkävaikutteiset menot

Kolmen tai useamman vuoden ajan tuloa kerryttävät menot on aktivoitu pitkävaikutteisina menoina ja poistetaan 5 - 10 vuoden aikana.

4 Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan kirjanpitoon tapahtumahetken kurssiin. Tilinpäätöksessä valuuttamääräiset saatavat ja velat taseessa arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Liiketapahtumien kurssierot kirjataan vastaaville tuloslaskematilille liikevoiton yläpuolelle. Rahoituksen liittyvien erien kurssierot kirjataan nettomääräisenä rahoituksen tuottoihin ja kuluihin.

5 Eläkkeet

Yhtiön henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

6 Laskennalliset verot

Laskennallinen verovelka ja -saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen saamisen suuruisena.

7 Johdannaiset

Suojaavat johdannaiset käsitellään nettomenettelyllä perustuen suojattavan erillislainan ja sitä suojaavan koronvaihotosopimuksen käänteiseen yhteneväisyyteen. Näiden sopimusten käyvät arvot esitetään liitetiedoissa taseen ulkopuolisena eränä. Muihin kuin suojaaviin johdannaisiin sovelletaan KPL 3:3.1 §:n 7 kohdan mukaista erillisarvostusta ja ne arvostetaan sopimuskohtaisesti tilinpäätöspäivän arvoon. Johdannaissopimuksen tekohetken arvon ja tilinpäätöspäivän arvon välinen negatiivinen erotus kirjataan tilikauden kuluksi.

TORNATOR OYJ

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT, EUR	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
1 Liiketoiminnan muut tuotot		
Pysyvien vastaavien myyntivoitot	5 682 058,00	14 530 983,10
Maa-ainesten myyntituotot	633 813,69	799 408,49
Suojelualuekorvaukset	597 500,00	996 300,00
Maa-alueiden vuokratuotot	936 107,10	949 790,77
Muut tuotot	618 773,45	715 292,83
Muut konsernin sisäiset tuotot	<u>213 364,83</u>	<u>167 547,98</u>
	8 681 617,07	18 159 323,17
2 Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet	2 239 843,66	1 508 195,82
Varaston muutos	937 435,00	917 234,00
Ulkopuoliset palvelut	<u>7 914 814,02</u>	<u>7 920 413,09</u>
	11 092 092,68	10 345 842,91
3 Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	6 131 732,82	6 386 550,47
Eläkekulut	1 093 158,54	1 160 733,40
Muut henkilösivukulut	<u>381 037,52</u>	<u>327 830,87</u>
	7 605 928,88	7 875 114,74
Johdon palkat ja palkkiot		
Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja	299 503,60	477 034,63
Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin		
Toimihenkilöitä	66	68
Työntekijöitä	<u>87</u>	<u>103</u>
Yhteensä	153	171
4 Suunnitelman mukaiset poistot		
Muista pitkävaikutteisista menoista	3 423 132,42	3 290 378,59
Rakennuksista	11 201,59	8 781,43
Koneista ja kalustosta	<u>78 235,44</u>	<u>45 627,86</u>
	3 512 569,45	3 344 787,88
5 Liiketoiminnan muut kulut		
Muut henkilöstökulut	1 520 684,47	1 889 069,70
ATK- ja toimistokulut	1 473 864,38	1 261 533,76
Muut palvelut	639 562,02	590 086,23
Muut	<u>561 766,37</u>	<u>561 265,17</u>
	4 195 877,24	4 301 954,86
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastusyhteisö Deloitte & Touche Oy		
Tilintarkastajan palkkiot	122 583,00	109 254,00
Muut palvelut	3 015,00	11 784,00

TORNATOR OYJ

6 Rahoitustuotot ja -kulut	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Korko- ja rahoitustuotot muilta		
Muilta	<u>158 360,24</u>	<u>133 368,18</u>
	158 360,24	133 368,18
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Muille	20 161 294,40	20 126 773,95
Johdannaisten arvomuutos	<u>31 270 573,14</u>	<u>-11 311 652,99</u>
Rahoituskulut yhteensä	51 431 867,54	8 815 120,96
Erään korkokulut ja muut rahoitus- kulut muille sisältyy kurssieroja	0,00	0,00
7 Verot	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-9 164 689,78	-9 755 431,05
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	9 978,41	9 477,93
Laskennallisten verojen muutos	<u>6 422 188,59</u>	<u>-2 019 538,70</u>
	-2 732 522,78	-11 765 491,82

TORNATOR OYJ

TASEEN LIITETIEDOT, EUR

31.12.2016

31.12.2015

8 Pysyvät vastaavat

ATK-ohjelmat

Kirjanpitoarvo 1.1.	2 517 998,08	3 335 533,76
Lisäykset	331 150,00	137 419,50
	<u>2 849 148,08</u>	<u>3 472 953,26</u>
Sumu-poistot 1.1.-31.12.	-990 212,16	-954 955,18
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u>1 858 935,92</u>	<u>2 517 998,08</u>

Lannoitus

Kirjanpitoarvo 1.1.	2 593 359,22	2 950 244,65
Lisäykset	626 288,03	494 490,77
	<u>3 219 647,25</u>	<u>3 444 735,42</u>
Sumu-poistot 1.1.-31.12.	-777 846,94	-851 376,20
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u>2 441 800,31</u>	<u>2 593 359,22</u>

Maa- ja vesialueet

Hankintameno 1.1.	543 701 937,16	548 506 961,10
Lisäykset	2 449 979,73	1 032 274,61
Vähennykset	-2 280 575,07	-5 837 298,55
Hankintameno 31.12.	<u>543 871 341,82</u>	<u>543 701 937,16</u>
Arvonkorotus 1.1.	49 876 575,74	0,00
Arvonkorotuksen lisäys	0,00	50 000 000,00
Arvonkorotuksen vähennys	-1 554,99	-123 424,26
Arvonkorotus 31.12.	<u>49 875 020,75</u>	<u>49 876 575,74</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u>593 746 362,57</u>	<u>593 578 512,90</u>

Tilinpäätökseen sisältyy yhtiön omistamaan metsämaahan kohdistuva arvonkorotus 50.000.000,00 euroa vähennettynä sellaisten myytyjen maa-alueiden osuudella, joille arvonkorotusta on kohdistettu. Arvonkorotus tehtiin vuonna 2015 ja se sisältyy pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden tase-erään Maa- ja vesialueet. Maa- ja vesialueiden arvonkorotuksen määrä perustuu riippumattoman ulkopuolisen asiantuntijan lausuntoon metsämaan selvästi kirjanpitoarvoa korkeammasta käyvästä arvosta. Metsämaan käypä arvo on lausunnossa määritetty tulevien kassavirtojen nykyarvona.

Tie ja ojat

Kirjanpitoarvo 1.1.	10 353 374,47	9 514 147,40
Lisäykset	1 482 983,75	2 323 274,28
	<u>11 836 358,22</u>	<u>11 837 421,68</u>
Sumu-poistot 1.1.-31.12.	-1 655 073,32	-1 484 047,21
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u>10 181 284,90</u>	<u>10 353 374,47</u>

Rakennukset ja rakennelmat

Kirjanpitoarvo 1.1.	89 425,08	43 206,51
Lisäykset	96 678,93	55 000,00
	<u>186 104,01</u>	<u>98 206,51</u>
Sumu-poistot 1.1.-31.12.	-11 201,59	-8 781,43
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u>174 902,42</u>	<u>89 425,08</u>

Koneet ja kalusto

Kirjanpitoarvo 1.1.	177 853,93	95 224,64
Lisäykset	41 366,13	128 257,15
Vähennykset	-2 200,00	0,00
	<u>217 020,06</u>	<u>223 481,79</u>
Sumu-poistot 1.1.-31.12.	-78 235,44	-45 627,86
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u>138 784,62</u>	<u>177 853,93</u>

Keskeneräiset hankinnat

Keskeneräiset hankinnat 1.1.	2 406 675,18	2 438 635,71
Lisäykset	1 768 757,92	2 467 326,45
Vähennykset	-1 774 225,80	-2 499 286,98
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u>2 401 207,30</u>	<u>2 406 675,18</u>

TORNATOR OYJ

8 Pysyvät vastaavat

Osakkeet		31.12.2016	31.12.2015
	omistusosuus	Kirjanpitoarvo	Kirjanpitoarvo
Konserniyhtiöt			
Tornator Eesti Oü	100,0 %	93 348 583,94	85 348 583,94
S.C Tornator S.R.L.	100,0 %	44 669 962,21	44 669 962,21
		<u>138 018 546,15</u>	<u>130 018 546,15</u>
Osakkuusyhtiöt			
Lavakorven Tuulipuisto Oy	50,0 %	283 770,00	176 270,00
Maaselän Tuulipuisto Oy	50,0 %	276 270,00	176 270,00
Pahkavaaran Tuulipuisto Oy	50,0 %	256 270,00	176 270,00
Martimon Tuulipuisto Oy	50,0 %	56 270,00	56 270,00
Niinimäen Tuulipuisto Oy	50,0 %	258 770,00	171 270,00
		<u>1 131 350,00</u>	<u>756 350,00</u>

9 Laskennalliset verosaamiset

	31.12.2016	31.12.2015
Verosaaminen pakollisesta varauksesta	1 081 075,40	983 187,40
Verosaaminen johdannaisista	22 402 367,98	16 148 253,35
	<u>23 483 443,38</u>	<u>17 131 440,75</u>

10 Pitkäaikaiset saamiset

	31.12.2016	31.12.2015
Vuokravakuudet	34 827,94	37 586,50

11 Saamiset ja velat konserniyhtiöt

	31.12.2016	31.12.2015
Tornator Eesti Oü		
Myyntisaamiset	25 960,36	26 072,27
Tornator S.R.L.		
Myyntisaamiset	29 475,89	24 633,91

12 Siirtosaamiset

	31.12.2016	31.12.2015
Siirtosaamiset	211 856,21	181 256,55
	<u>211 856,21</u>	<u>181 256,55</u>

TORNATOR OYJ

13 Oma pääoma

Sidottu oma pääoma	31.12.2016	31.12.2015
Osakepääoma 1.1.	51 836 213,00	51 836 213,00
Osakepääoma 31.12.	51 836 213,00	51 836 213,00
Arvonkorotusrahasto 1.1.	39 901 260,60	0,00
Pysyvien vastaavien arvonkorotus	0,00	40 000 000,00
Vähennys pysyvien vastaavien myynnin yhteydessä	-1 243,99	-98 739,40
Arvonkorotusrahasto 31.12.	39 900 016,61	39 901 260,60
Sidottu oma pääoma yhteensä	91 736 229,61	91 737 473,60
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	4 076 056,06	4 076 056,06
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	4 076 056,06	4 076 056,06
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	52 358 640,39	23 731 132,50
Osingonjako	-30 000 000,00	-21 000 000,00
Ed. tilikausien voitto	<u>22 358 640,39</u>	<u>2 731 132,50</u>
Tilikauden tulos	10 492 350,29	49 627 507,89
Vapaa oma pääoma yhteensä	36 927 046,74	56 434 696,45
Oma pääoma yhteensä	128 663 276,35	148 172 170,05

14 Pakolliset varaukset

Uudistusalojen metsitysvaraus	5 405 377,00	4 915 937,00
-------------------------------	--------------	--------------

TORNATOR OYJ

	31.12.2016	31.12.2015
15 Laskennalliset verovelat		
Verovelka fuusiotappiosta	20 518 885,76	20 589 071,71
Verovelka arvonorotuksesta	9 975 004,15	9 975 315,10
	<u>30 493 889,91</u>	<u>30 564 386,81</u>
16 Lyhytaikaiset velat		
Yritystodistukset	47 000 000,00	47 000 000,00
Luottofasiliteetti (RCF). Nostoaika 09/2019 asti, eräännyty 09/2019.		
Fasiliteetin kokonaismäärä	100 000 000,00	100 000 000,00
Nostettu määrä	0,00	0,00
Nostettavissa oleva määrä	53 000 000,00	53 000 000,00
Liikkeeseen lasketut yritystodistukset vähentävät nostettavissa olevaa määrää		
17 Siirtovelkojen olennaiset erät		
Palkat sosiaalikuluneen	1 797 778,71	2 030 559,60
Korot	2 457 058,30	2 409 029,40
Verot	161 689,78	1 359 579,57
Muut erät	169 601,93	33 592,56
	<u>4 586 128,72</u>	<u>5 832 761,13</u>
18 Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöön		
Lainat rahoituslaitoksilta	391 000 000,00	395 500 000,00
Annetut kiinnitykset	731 824 000,00	731 824 000,00
19 Vastuusitoumukset ja muut vastuut		
Vuokravastuut		
Vuokra- ja leasingvastuut vuonna 2017	257 915,91	
Vuokra- ja leasingvastuut vuoden 2017 jälkeen	238 705,19	
Käyttöleasingin vuotuiset leasingmaksut esitetään vuokratuloina. Leasingsopimukset ovat pääsääntöisesti 3-4 vuoden leasingsopimuksia, joihin ei liity lunastusehtoja. Leasingvastuut sisältävät arvonalisäveron.		
Johdannaissopimukset		
Koronvaihtosopimukset nimellisarvo	653 625 000,00	653 625 000,00
Korko-optiot nimellisarvo	-	164 475 000,00
Nimellisarvot yhteensä	<u>653 625 000,00</u>	<u>818 100 000,00</u>
Koronvaihtosopimukset käypä arvo	-107 501 452,60	-77 284 095,55
Korko-optiot käypä arvo	-	-4 005 724,95
Käyvät arvot yhteensä	<u>-107 501 452,60</u>	<u>-81 289 820,50</u>
Taseeseen kirjatut	-112 011 839,88	-80 741 266,74
Lisätietoja johdannaisista on annettu konsernin liitetiedoissa 4 ja 10.		
Muut vastuusitoumukset		
Pohjola, pankkitakauslimiitti	259 611,00	269 136,00

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA SÄILYTYSSTAVOISTA

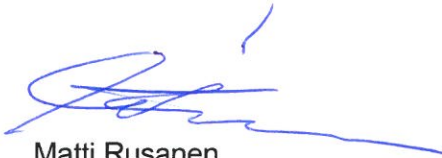
Tasekirja	Erikseen sidottuna
Päivä- ja pääkirja	CD-rom
Reskontraerittelyt	CD-rom
Palkkakirjanpidon tositteet	CD-rom
Ostoreskontratositteet	CD-rom
Myyntireskontratositteet	CD-rom
Muistiotositteet	paperitositteina
Pankkitositteet	paperitositteina
Liitetietositteet	paperitositteina

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 6. päivänä helmikuuta 2017

Mikko Koivusalo
hallituksen puheenjohtaja

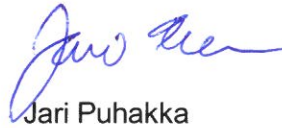
Matti Rusanen

Erkki Ryynänen

Jari Suominen

Jari Puhakka

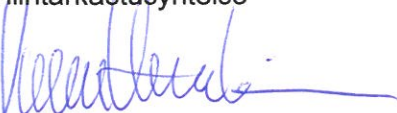
Sixten Sunabacka
toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 6. päivänä helmikuuta 2017

Deloitte & Touche Oy
Tilintarkastusyhteisö

Jukka Vattulainen
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Tornator Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Tornator Oyj:n (y-tunnus 0162807-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Miten seikka on huomioitu tilintarkastuksessa

Biologiset hyödykkeet

Katso liitetiedot 3, 5, 6 ja 9 tilinpäätöksessä.

Konsernitilinpäätökseen 31.12.2016 sisältyvien biologisten hyödykkeiden arvo oli yhteensä EUR 1 256,9 miljoonaa.

Biologiset hyödykkeet arvostetaan käypään arvoon vähennettynä myyntihetken arvioiduilla menoilla. Käypä arvo määritetään jatkuvien toimintojen diskontattujen rahavirtojen pohjalta, joka perustuu kestävään met-sänhoitoon, huomioiden yhden syklin kasvipotentialin. Sykli vaihtelee riippuen maantieteellisestä sijainnista sekä puulajikkeesta. Diskontattujen kassavirtojen laskenta vaatii kasvun, puunkorjuun, myyntihinnan sekä myynnin kustannuksiin liittyvien ennusteiden arviointia. Biologiset hyödykkeet on luokiteltu tilintarkastuksen kannalta keskeiseksi seikaksi sen arvostuksen sisältämän arvionvaraisuuden, hallintorakenteen monimutkaisuuden sekä konsernin biologisten hyödykkeiden tase-arvon olennaisuuden vuoksi.

Osana tilintarkastustoimenpiteitämme olemme hankkineet ymmärryksen johdon käyttämistä arviointi- sekä valvontakontrolleista jotka liittyvät konsernin ohjeiden sekä IAS 41 mukaisesti toimimiseen.

Olemme testanneet emoyhtiön ja sen tytäryhtiöiden omistamiin biologisiin hyödykkeisiin liittyviä johdon valvontakontrolleja sekä näiden hyödykkeiden olemassaoloon ja arvostukseen liittyvien järjestelmien toimivuutta.

Olemme arvioineet käyvän arvon laskennassa käytettyjä keskeisiä oletuksia, kuten kasvuolettamia, diskonttokorkoja sekä toimialan muutoksiin liittyviä vaikutusarvioita. Olemme tarvittaessa hyödynneet Deloitteen erikoisasiantuntijoita.

Olemme tehneet analyttisiä toimenpiteitä IAS 41:n mukaisen arvostuksen tuloksille, tunnistaaksemme ne poikkeamat jotka vaativat lisätoimenpiteitä.

Osana tarkastustoimenpiteitämme olemme arvioineet sekä testanneet johdon kontrolleja ja toimenpiteitä arvostuksen tuloksen kirjaamiseen.

Olemme arvioineet konsernitilinpäätöksen biologisten hyödykkeiden IFRS:n mukaisen esitystavan.

Johdannaisinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen sekä suojauslaskennan soveltaminen

Katso liitetiedot 3, 4 ja 10 konsernitilinpäätöksessä sekä liitetieto 19 emoyhtiön tilinpäätöksessä.

Konsernitilinpäätöksessä 31.12.2016 taseeseen kirjatut johdannaisvarat olivat EUR 8,9 miljoonaa sekä johdannaisvelat EUR 116,4 miljoonaa.

Emoyhtiön tilinpäätöksessä 31.12.2016 taseeseen kirjatut johdannaisvelat olivat EUR 112 miljoonaa.

Johdannaisten käyvän arvon määrittämisessä käytetään arvostusmalleja sekä arvioita, jotka sisältävät johdon tekemiä oletuksia.

Johdannaista kirjanpidollinen käsittely sekä suojauslaskennan soveltaminen IAS 39 ja IFRS 13 laskentastandardien mukaisesti sisältää myöskin johdon tekemiä oletuksia.

Tilintarkastustoimenpiteemme sisälsivät johdon valvontaympäristön sekä prosessien arviointia, joiden perusteella tunnistetaan, arvostetaan sekä kirjataan johdannaisten käyvät arvot sekä varmistetaan suojauslaskennan soveltamisesta IAS 39-standardin mukaisesti konsernitilinpäätöksessä.

Tämän lisäksi olemme arvioineet johdon käyttämiä arvostusmenetelmiä, teknisiä parametreja sekä käytettyjä arvioita sekä oletuksia johdannaisten käyvien arvojen määrittämisessä.

Tornatorin soveltamien käyvän arvon mallien osalta, olemme arvioineet arvostusmallien soveltuvuutta sekä käytettyjen teknisten parameterien soveltuvuutta käyvän arvon määrittämisessä.

Olemme tarkastaneet, että suojauslaskennan piirissä olevien johdannaissovimusten ja suojattavana kohteena olevan velkaerien kirjanpidollinen käsittely täyttää IAS 39- ja IFRS 13-standardien vaatimukset.

Olemme arvioineet konsernitilinpäätöksessä annettuja johdannaissovimuksia ja suojauslaskennan soveltamista koskevia liitetietoja sekä näiden esittämistapaa.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme

perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvän muun informaation kuin tilinpäätöksen ja sitä koskevan tilintarkastuskertomuksen. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastuksessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme toimintakertomukseen sisältyvään informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä, 6. helmikuuta 2017

Deloitte & Touche Oy

Tilintarkastusyhteisö

Jukka Vattulainen

KHT